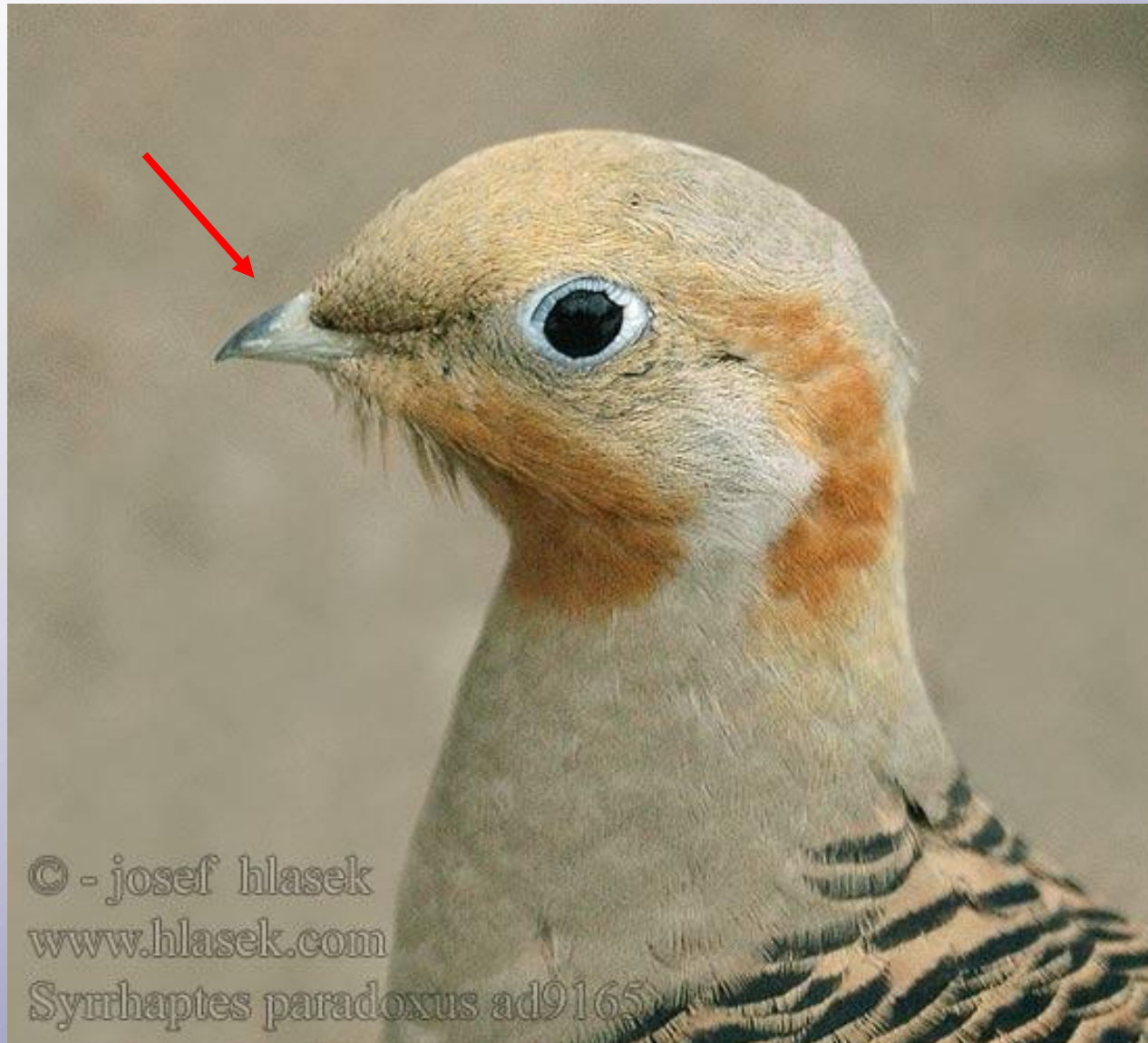

Pteroclifformes

Společné znaky řádu

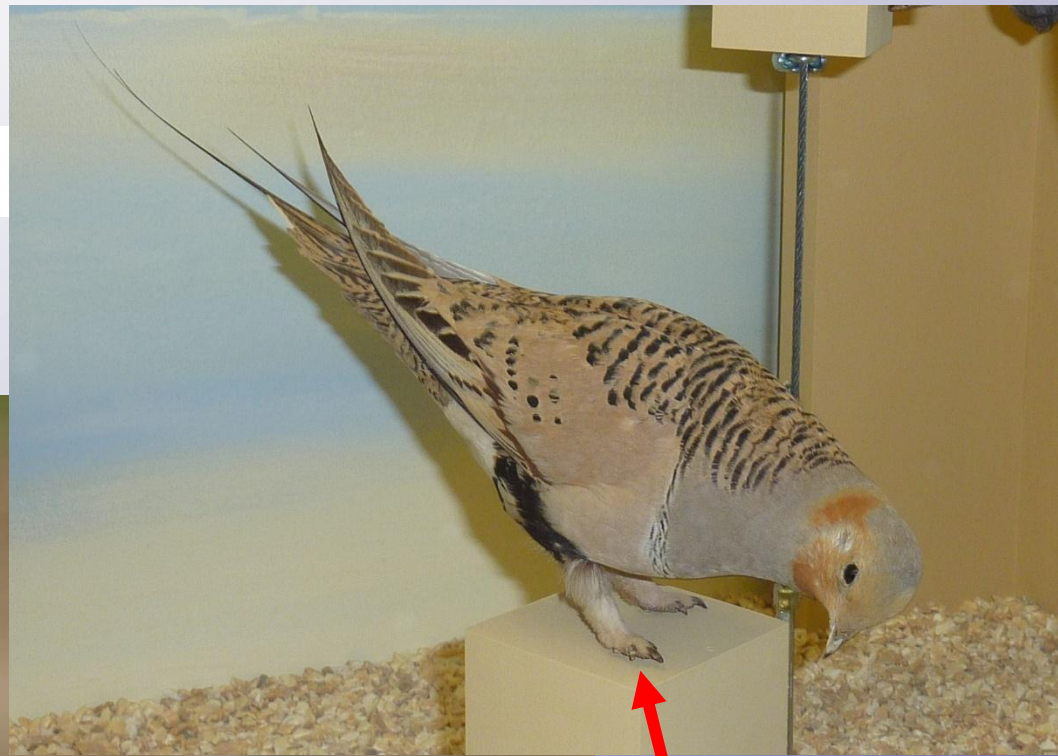
- Schizognátní patro
- Opeřené ozobí
- Chybí opeření v okolí očí
- Opeřený běhák (*Syrrhaptēs* má i opeřené prsty)
- Vyvýšený zadní prst (*Pterocles*) nebo chybí (*Syrrhaptēs*)
- RL 11
- Eutaxie
- Paosten
- Drobivý prach
- Hygroskopické peří na břicho
- Nízký bazální metabolismus (omezuje vznik endogenního tepla) – aridní oblasti

Syrrhaptes paradoxus

Pterocles lichtenstenii

Syrrhaptes paradoxus

Pterocles alchata

Pterocles alchata

Division 5

Order Gruiformes

Mesitornithidae, Mesites, *incertae sedis*

Otididae, Bustards, *incertae sedis*

Turnicidae, Bustardquails, *incertae sedis*

Suborder Grues

Infrasuborder Gru; Gruidae, Cranes

Infrasuborder Arames

Infraorder Arami; Aramididae, Limpkin

Infraorder Psophii

Superfam. Psophioidea; Psophiidae, Trumpeters

Cariamidae, Seriemas

Superfam. Rhynocheti; Rhynochetidae, Kagu

Eurypygidae, Sunbittern

Suborder Ralli; Heliornithidae, Sungrebes

Rallidae, Rails, Gallinules, Coots

Order Charadriiformes

Suborder Alcae; Alcidae, Auks, Murres, Puffins

Suborder Charadriomorpha

Infraorder Dromae; Dromadidae, Crab Plover

Infraorder Lari

Superfam. Stercorarioidea; Stercorariidae, Jaegers, Skuas

Superfam. Laroidea; Rynchopidae, Skimmers

Laridae, Gulls, Terns

Infraorder Chionae; Chionidae, Sheathbills

Thinocoridae, Seedsnipe

Infraorder Burhini; Burhinidae, Thick-knees

Infraorder Charadrii

Superfam. Haematopoidea; Haematopodidae, Oystercatchers

Recurvirostridae, Avocets, Stilts

Superfam. Charadrioidae; Glareolidae, Coursers

Vanellidae, Lapwings

Charadriidae, Plovers

Suborder Scolopaci

Superfam. Jacanoidea; Jacanidae, Jacanas

Rostratulidae, Painted Snipe

Superfam. Scolopacoidea; Scolopacidae, Sandpipers, etc.

Order Columbiformes; Pteroclididae, Sandgrouse

Columbidae, Pigeons, Doves

(Cracraft 1981, morfologie)

Order CICONIIFORMES

Suborder Charadrii

Infraorder Pteroclidides

Family Pteroclididae: Sandgrouse

Infraorder Charadriides

Parvorder Scolopacida

Superfamily Scolopacoidea

Family Thinocoridae: Seedsnipe

Family Pedionomidae: Plains-wanderer

Family Scolopacidae

Subfamily Scolopacinae: Woodcock, Snipe

Subfamily Tringinae: Sandpipers, Godwits, Curlews, Phalaropes

Superfamily Jacanoidea

Family Rostratulidae: Painted-snipe

Family Jacanidae: Jacanas, Lily-trotters

Parvorder Charadriida

Superfamily Chionidoidea

Family Chionididae: Sheathbills

Superfamily Charadrioidea

Family Burhinidae: Thick-knees, Stone-curlews

Family Charadriidae

Subfamily Recurvirostrinae

Tribe Haematopodini: Oystercatchers

Tribe Recurvirostrini: Avocets, Stilts

Subfamily Charadriinae: Plovers, Lapwings

Superfamily Laroidea

Family Glareolidae

Subfamily Dromadinae: Crab Plover

Subfamily Glareolinae: Coursers, Pratincoles

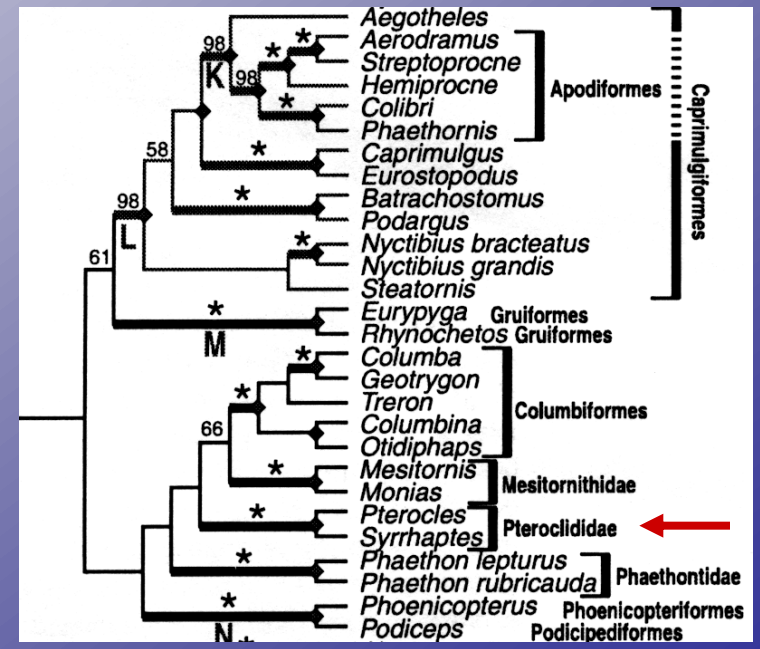
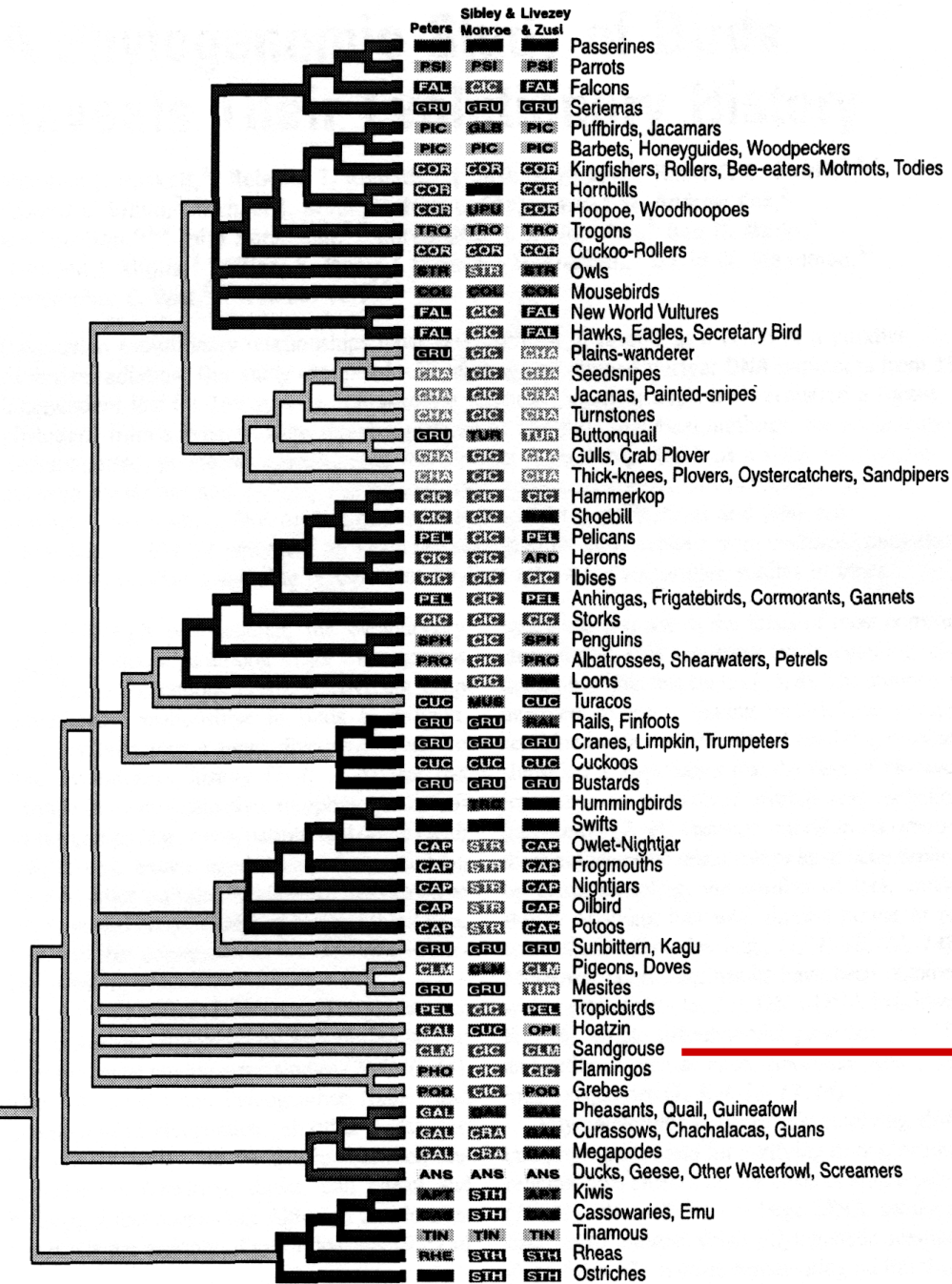
Family Laridae

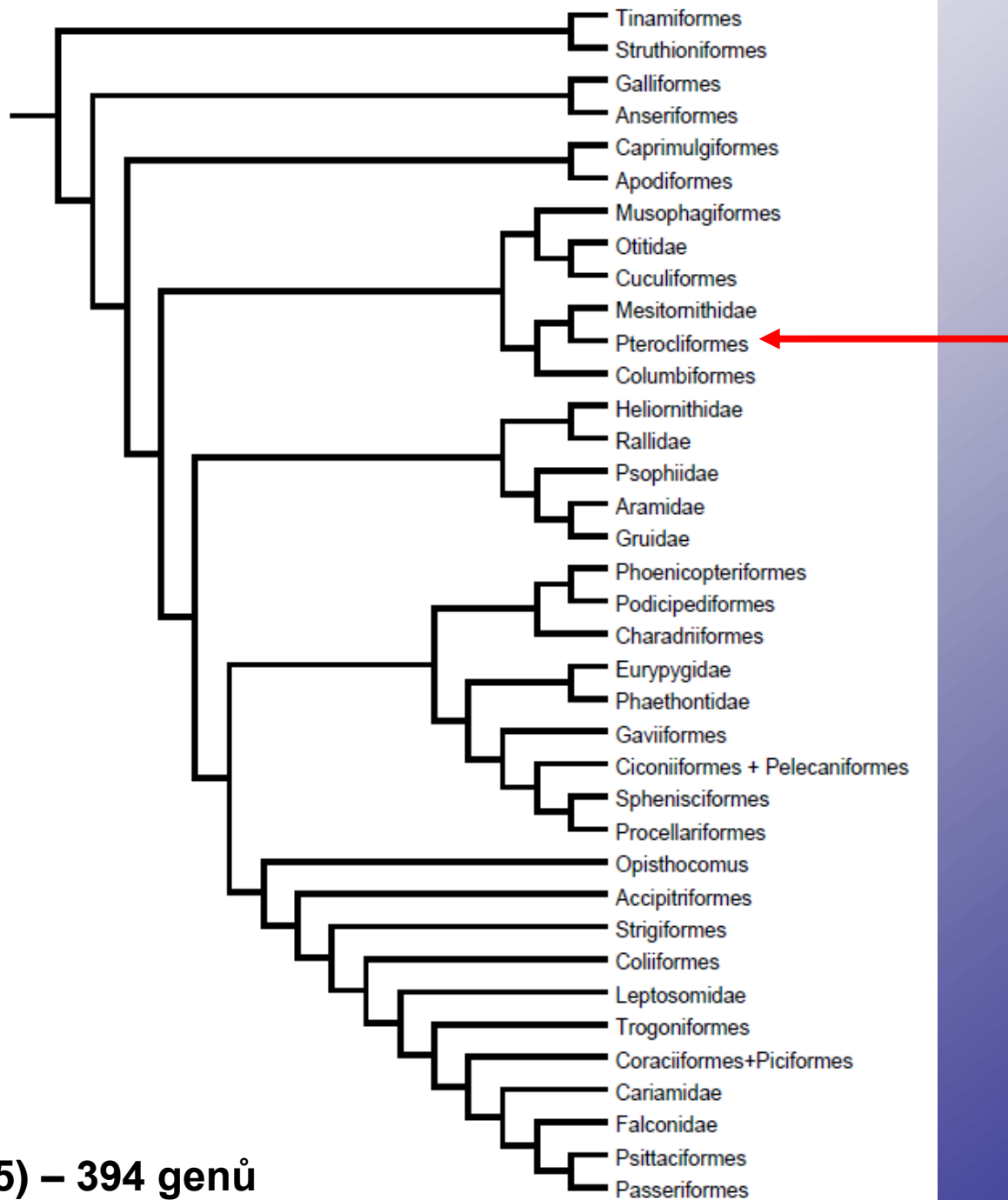
Subfamily Larinae

Tribe Stercorariini: Skuas, Jaegers

(Sibley & Ahlquist 1990,
DNA hybridizace)

(Hackett et al. 2008, DNA)

(Prum et al. 2015) – 394 genů

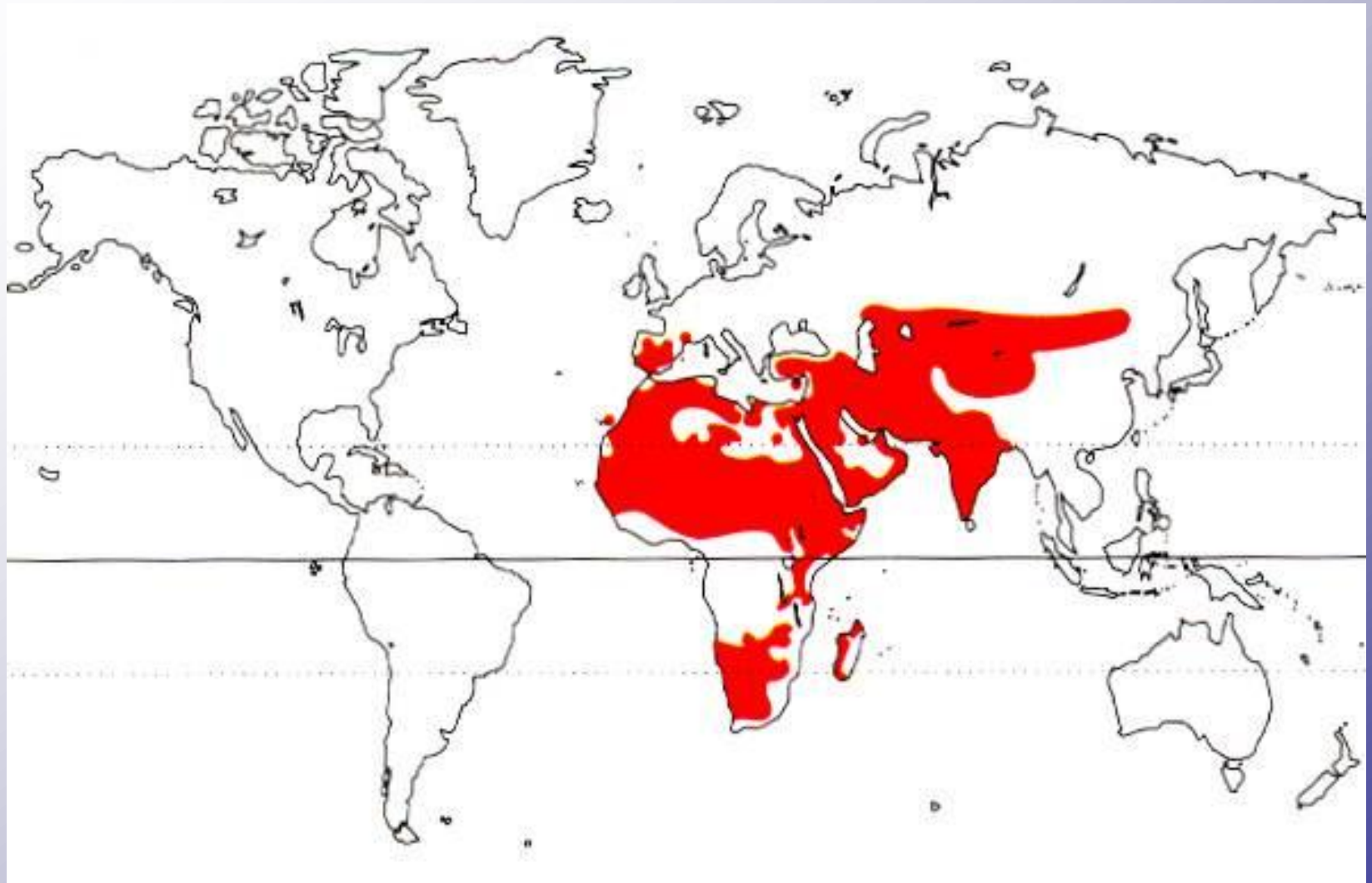

Pteroclididae

(2/16)

- Prekociální a nidifugní mláďata
- 3 vejce
- Monogamní

Pteroclididae

Syrrhaptes paradoxus

Centr. Asie

Syrrhaptes paradoxus

Syrrhaptes paradoxus

Pterocles alchata

Středomoří a blízký Východ

Pterocles burchelli

J Afrika

Pterocles exustus

Afrika - Indie

Pterocles namaqua

J Afrika

Pterocles indicus

Indie

Pterocles senegallus

Afrika - Indie

Columbiformes

Společné znaky řádu

- Schizognátní patro
- Nares imperviae
- Zduřelé ozobí
- Chybí opeření v okolí očí
- Palec v rovině ostatních prstů
- Tarsus kryt na boku a zezadu hexagonálními šupinami
- Peří husté, „odpadavé“
- RL 11
- Diastataxie
- Paosten chybí nebo malý
- Drobivý prach
- Slepá střeva krátká nebo chybí
- Pijí sáním

- Velké dvojlaločné vole - „holubí mléko“ (prolaktin)
- Nejvíce vyvinuté létací svaly u ptáků
- Tleskání křídel a nafukování volete během námluv
- Většinou bílá vejce
- 2 vejce (semenožravé druhy), 1 vejce (plodožravé druhy)
- Prachové peří mládřat uchyceno na konci vyrůstajících per
- Chybí hnízdní nažina
- Semiprekociální a nidikolní mládřata
- Spodní čelist u mládřat funguje jako „lžíce“

Ocyphaps lophotes

Columba livia

Columba palumbus

BobDaPaloma

Division 5

Order Gruiformes

- Mesitornithidae, Mesites, *incertae sedis*
- Otididae, Bustards, *incertae sedis*
- Turnicidae, Bustardquails, *incertae sedis*

Suborder Grues

Infrasuborder Grui; Gruidae, Cranes

Infrasuborder Arames

Infraorder Arami; Aramidae, Limpkin

Infraorder Psophii

- Superfam. Psophioidea; Psophiidae, Trumpeters
Cariamidae, Seriemas
- Superfam. Rhynocheti; Rhynochetidae, Kagu
Eurypygidae, Sunbittern

Suborder Ralli; Heliornithidae, Sungrebes

Rallidae, Rails, Gallinules, Coots

Order Charadriiformes

Suborder Alcae; Alcidae, Auks, Murres, Puffins

Suborder Charadriomorpha

Infraorder Dromae; Dromadidae, Crab Plover

Infraorder Lari

- Superfam. Stercorarioidea; Stercorariidae, Jaegers, Skuas
- Superfam. Laroidae; Rynchopidae, Skimmers
Laridae, Gulls, Terns

Infraorder Chionae; Chionididae, Sheathbills

Thinocoridae, Seedsnipe

Infraorder Burhini; Burhinidae, Thick-knees

Infraorder Charadrii

Superfam. Haematopoidea; Haematopodidae, Oystercatchers
Recurvirostridae, Avocets, Stilts

Superfam. Charadrioidae; Glareolidae, Coursers
Vanellidae, Lapwings
Charadriidae, Plovers

Suborder Scolopaci

Superfam. Jacanoidea; Jacanidae, Jacanas

Rostratulidae, Painted Snipe

Superfam. Scolopacoidea; Scolopacidae, Sandpipers, etc.

Order Columbiformes; Pteroclididae, Sandgrouse

Columbidae, Pigeons, Doves

(Cracraft 1981,
morfologie)

Superorder Passerimorphae

Order Columbiformes

Family Raphidae: Dodos, Solitaires

Family Columbidae: Pigeons, Doves

Order Gruiformes

Suborder Gruī

Infraorder Eurypygides

Family Eurypygidae: Sunbittern

Infraorder Otidides

Family Otididae: Bustards

Infraorder Gruides

Parvorder Gruida

Superfamily Gruoidea

Family Gruidae: Cranes

Family Heliornithidae

Tribe Aramini: Limpkin

Tribe Heliornithini: New World Sungrebe (*Podica*, *Heliopais inc. sedis*)

Superfamily Psophioidea

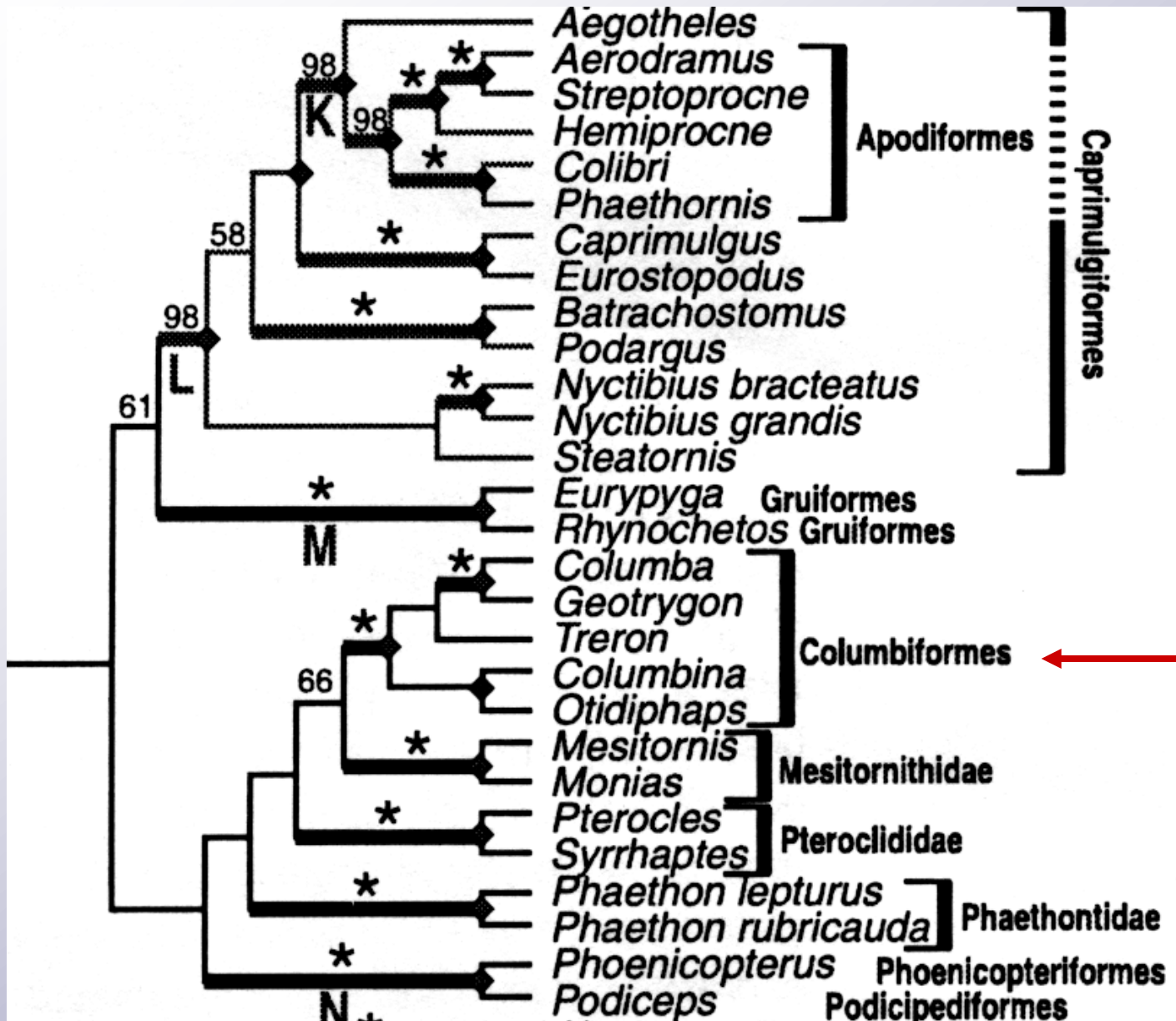
Family Psophiidae: Trumpeters

Parvorder Cariamida

Family Cariamidae: Seriemas

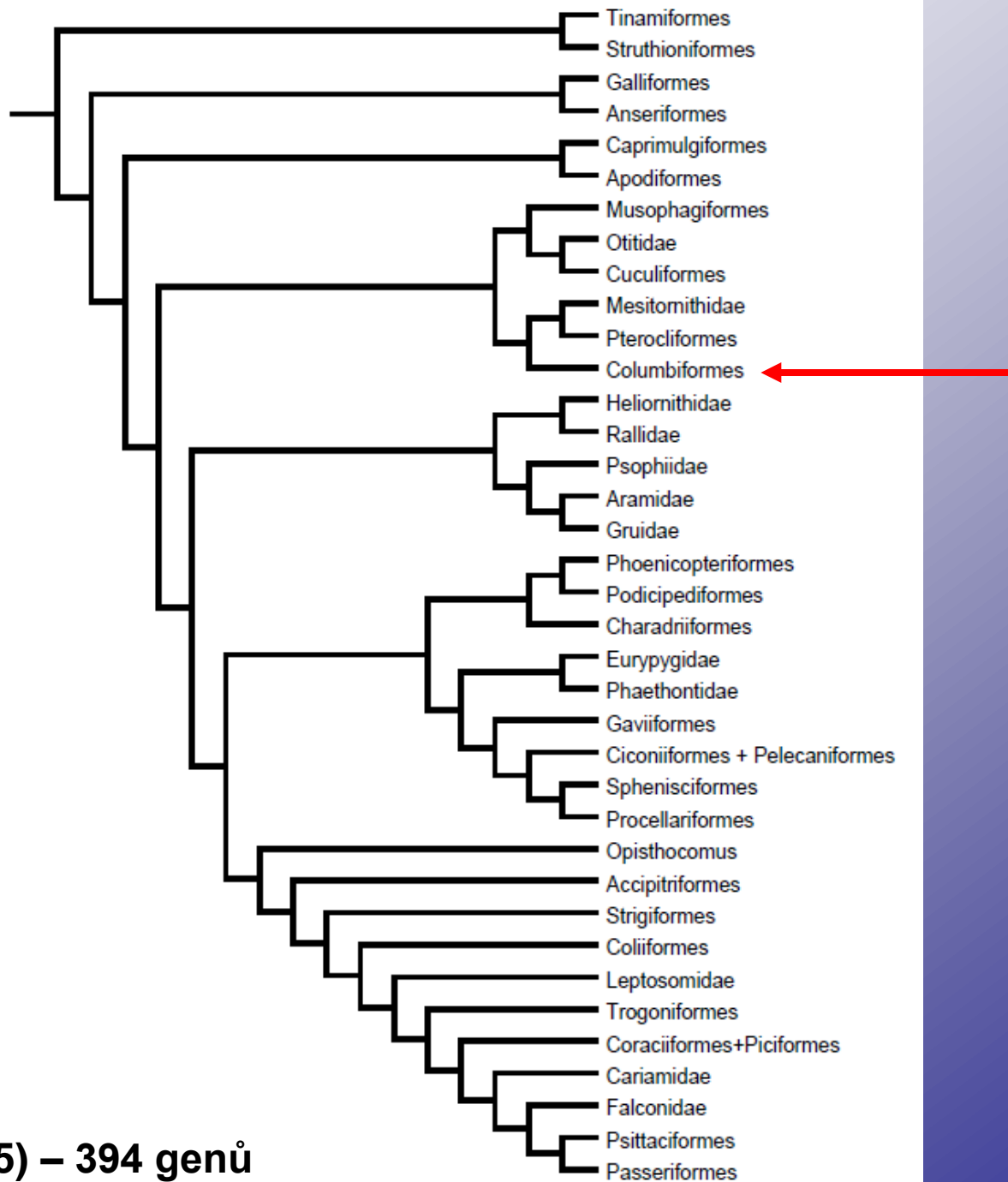
Family Rhynochetidae: Kagu

(Sibley & Ahlquist 1990, DNA hybridizace)

(Hackett et al. 2008, DNA)

(Prum et al. 2015) – 394 genů

Raphus cuculatus

Mauritius – vyhynul 1662

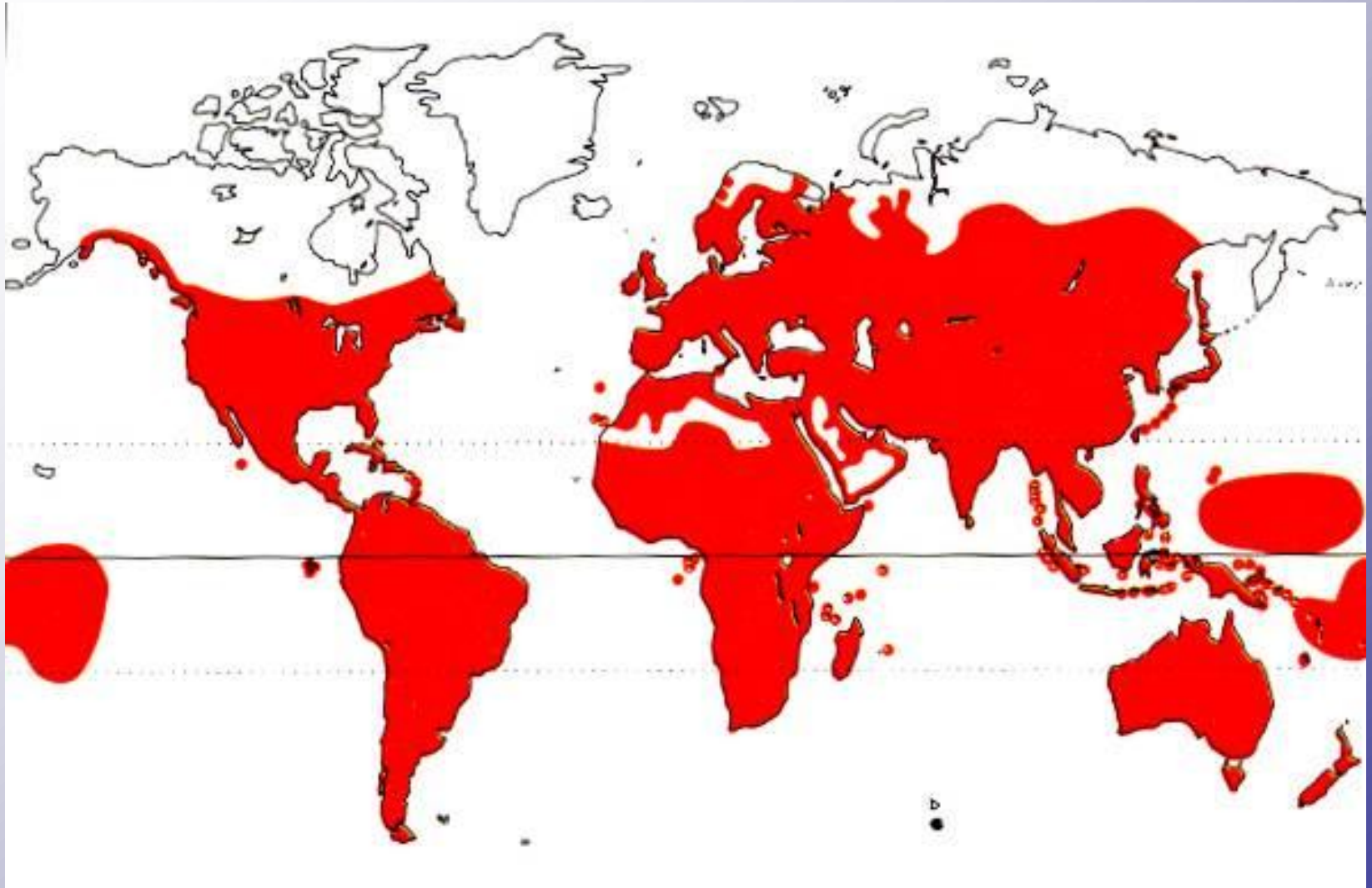
Columbidae

(42/309)

- Columbinae – primárně semenožraví, nevýrazný dimorfismus
- Otidiphabinae – semeno-plodožraví, nevýrazný dimorfismus
- Gourinae – plodožraví, nevýrazný dimorfismus
- Didunculinae – semeno-plodožraví, nevýrazný dimorfismus
- Treroninae – plodožraví, dimorfismus

Columbidae

COLUMBIDAE

COLUMBINAE

typical pigeons
181 species

(*Columba*, *Nesoenas*, *Streptopelia*,
Macropygia, *Reinwardtoena*,
Turacoena, *Turtur*, *Oena*,
Chalcophaps, *Henicophaps*,
Phaps, *Ocyphaps*, *Geophaps*,
Petrophassa, *Geopelia*, *Leucosarcia*,
Zenaidra, *Columbina*, *Claravis*,
Metriopelia, *Scardafella*,
Uropelia, *Leptotila*, *Geotrygon*,
Stanoenas, *Caloenas*, *Gallicolumba*,
Trugon, *Microgoura*)

kosmopolitní

OTIDIPHABINAE

Pheasant Pigeon
1 species
(*Otidiphaps*)

PNG

GOURINAE

crowned-pigeons
3 species
(*Goura*)

PNG

DIDUNCULINAE

Tooth-billed Pigeon
1 species
(*Didunculus*)

TRERONINAE

fruit-doves
123 species

(*Phapitreron*, *Treron*, *Ptilinopus*,
Drepanoptila, *Alectroenas*, *Ducula*,
Lopholaimus, *Hemiphaga*,
Cryptophaps, *Gymnophaps*)

kosmopolitní

FAMILY

SUBFAMILY

o. Samoa

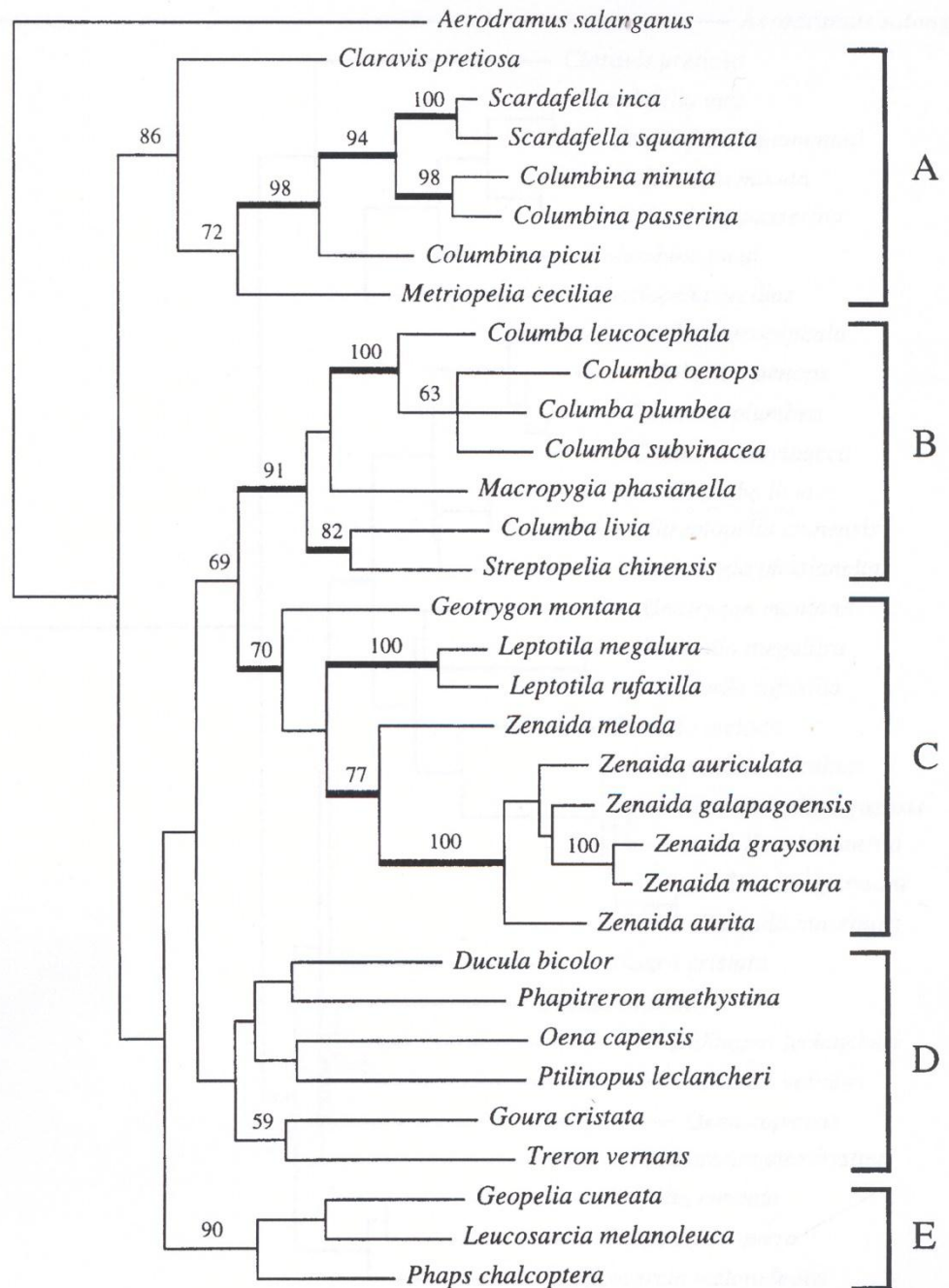
A – Malé novosvětské pozemní hrdličky

B – Novosvětští a starosvětští holubi a hrdličky

C – Středně velké novosvětské hrdličky

D – Část původních Columbinae, korunáči a Treroni, většinou Starý svět

E – Australské druhy

(Johnson & Clayton
2000, DNA)

Columbinae

(Kosmopolitní)

Columba livia

Kosmopolitní

Mimopárové kopulace

Columba leuconota

Pigeon des neiges
Columba leuconota

© Rémy Lecolazet
www.oiseaux.net

Himaláje - Čína

Columba guinea

Afrika

*Columba
oenas*

S Afrika - Eurasie

© P. Dubois - 18 janvier 2003
Columba oenas
Lyon (69) - Parc de la Tête d'or

Columba palumbus

S Afrika - Eurasie

Columba leucocephala

Bahamy

Mangrove - koloniální

*Columba
picazuro*

J. Amerika

Columba corensis

Venezuela

Mangrove - koloniální

Streptopelia turtur

Afrika - Eurasie

Na hrdle síť cév -
termoregulace

Streptopelia decaocto

Eurasie

Streptopelia semitorquata

Afrika

Streptopelia senegalensis

Afrika - Indie

*Macropygia
phasianella*

Australie

Neil Fifer Sydney, Aust Nov 2003

Turtur tympanistria

Afrika

Oena capensis

Afrika

Nabírá vodu do opeření břicha

Chalcophaps indica

Indie - Austrálie

Ocyphaps lophotes

Australie

Zenaida macroura

S. Amerika

1. vejce – samec, 2. vejce – samice (pokud zahrnízdí brzy)

Zenaida galapagoensis

Galapágy

Columbina passerina

© P. Dubois - 22 juillet 2002
Columbina passerina
Awala-Yalimapo (Guyane) - Yalimapo

Mexiko – J. Amerika

Metriopelia ceciliae

Andy

Caloenas nicobarica

Malajsie

Koloniální

Gallicolumba rufigula

Papua Nová Guinea

Otidiphabinae

(Papua – Nová Guinea)

Otidiphaps nobilis

Papua Nová Guinea

Gourinae

(Papua - Nová Guinea)

Goura cristata

Papua Nová Guinea

Didunculidae

(Samoa)

*Didunculus
strigirostris*

Samoa

Treroninae

(Starý svět)

*Treron
waalia*

Afrika

Treron calva

Colombar à front nu
(*Treron calva*)

© John Dempsey
www.oiseaux.net

African Green Pigeon *Treron calva*
Copyright © 2004 John Dempsey

Afrika

Ptilinopus jambu

Malajsie

dimorfismus

Alectroenas pulcherrima

Seychely

Psittaciformes

Společné znaky řádu

- Desmognátní patro
- Pohyblivá horní čelist
- Nares imperviae
- Kožovité ozobí
- Masitý jazyk (různě adaptovaný)
- *Furcula* slabá nebo chybí (Strigopinae a Platycercinae)
- Noha zygodaktylní
- Běhák pokrytý drobnými zrnitými šupinkami
- Většinou úplný sklerotikální prstenec
- Mají vole
- Nemají slepá střeva
- Obě karotidy (*Cacatua* má jen levou)
- Allopreening
- Nidikolní mláďata (opeřená x holá)
- Hnízdí v dutinách

- RL 10
- Diastataxie
- Paosten přítomen
- Prachové peří narůstá na pernicích i nažinách
- Drobný prach (ostrůvky především v okolí kloaky) nebo kostrční žláza
- Často sociální skupiny, hry, imitace zvuků...

Některé odlišné znaky v rámci řádu

čeleď	chocholka	žlučový váček	Osif. sklerot. prstence	mlád'ata	karotidy
Cacatuidae	+	+	+	opeřená	levá
Psittacidae	-	-	-	holá	obě

Division 6

Order Psittaciformes; Psittacidae, Parrots

Division 7

Order Cuculiformes; Musophagidae, Turacos
Cuculidae, Cuckoos

Division 8

Order Caprimulgiformes

Suborder Podargi; Aegithelidae, Owlet-frogmouths
Podargidae, Frogmouths

Suborder Caprimulgi

Infraorder Steatornithes; Steatornithidae, Oilbird

Infraorder Caprimulges; Nyctibiidae, Potoos

Caprimulgidae, Nightjars

Order Apodiformes

Suborder Trochili, Trochilidae, Hummingbirds

Suborder Apodi, Hemiprocnidae, Crested Swifts

Apodidae, Typical Swifts

(Cracraft 1981, morfologie)

Parvclass Passerae

Superorder Cuculimorphae

Order Cuculiformes

Infraorder Cuculides

Parvorder Cuculida

Superfamily Cuculoidea

Family Cuculidae: Old World Cuckoos

Superfamily Centropodoidea

Family Centropodidae: Coucals

Parvorder Coccyzida

Family Coccyzidae: American Cuckoos

Infraorder Crotophagides

Parvorder Opisthocomida

Family Opisthocomidae: Hoatzin

Parvorder Crotophagida

Family Crotophagidae

Tribe Crotophagini: Anis

Tribe Guirini: Guira Cuckoo

Parvorder Neomorphida

Family Neomorphidae: Roadrunners, Ground-Cuckoos

Superorder Psittacimorphae

Order Psittaciformes

Family Psittacidae: Parrots, Macaws, etc.

Superorder Apodimorphae

Order Apodiformes

Family Apodidae: Typical Swifts

Family Hemiprocnidae: Treeswifts or Crested Swifts

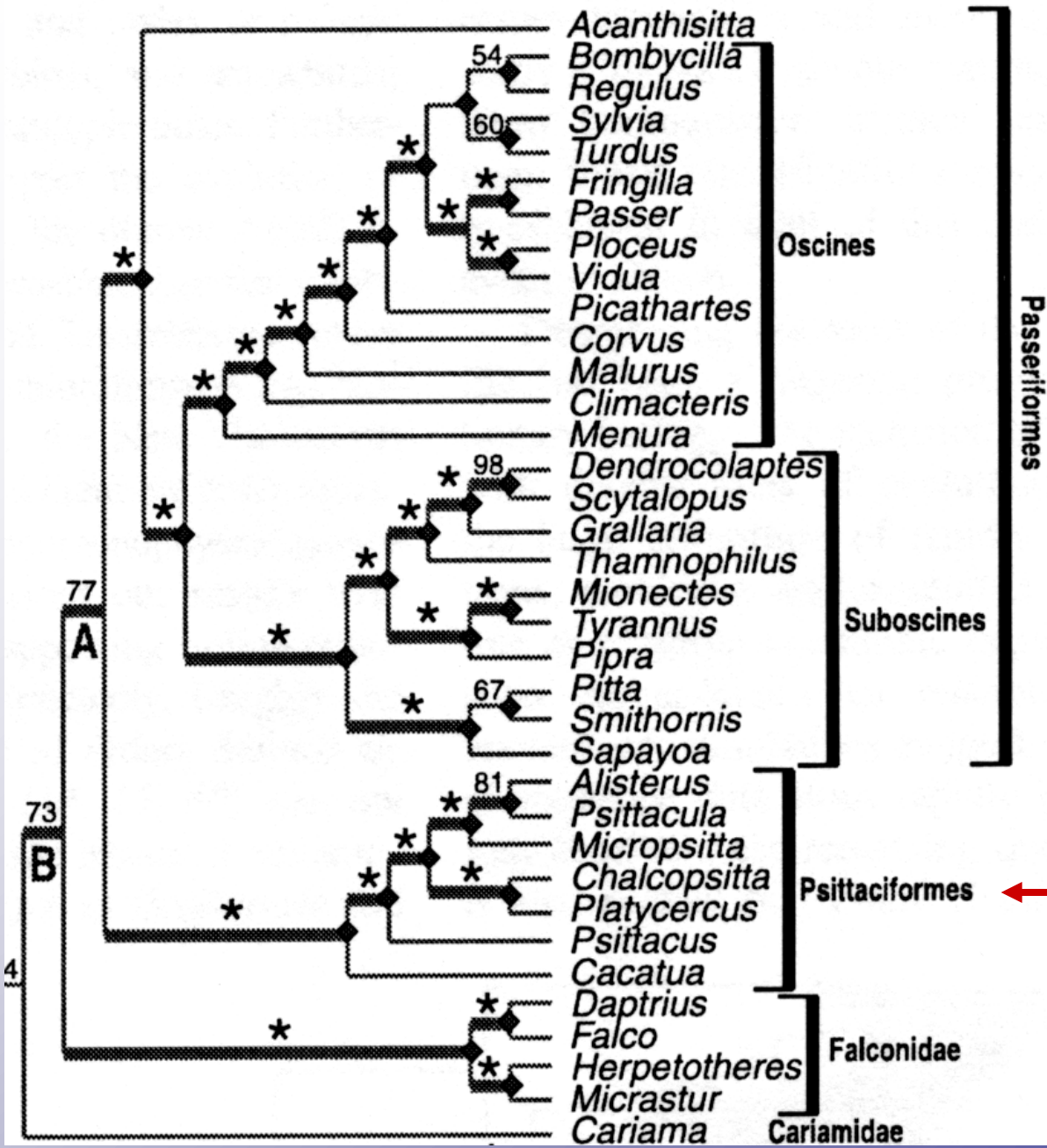
Order Trochiliformes

Family Trochilidae

Subfamily Phaethornithinae: Hermits

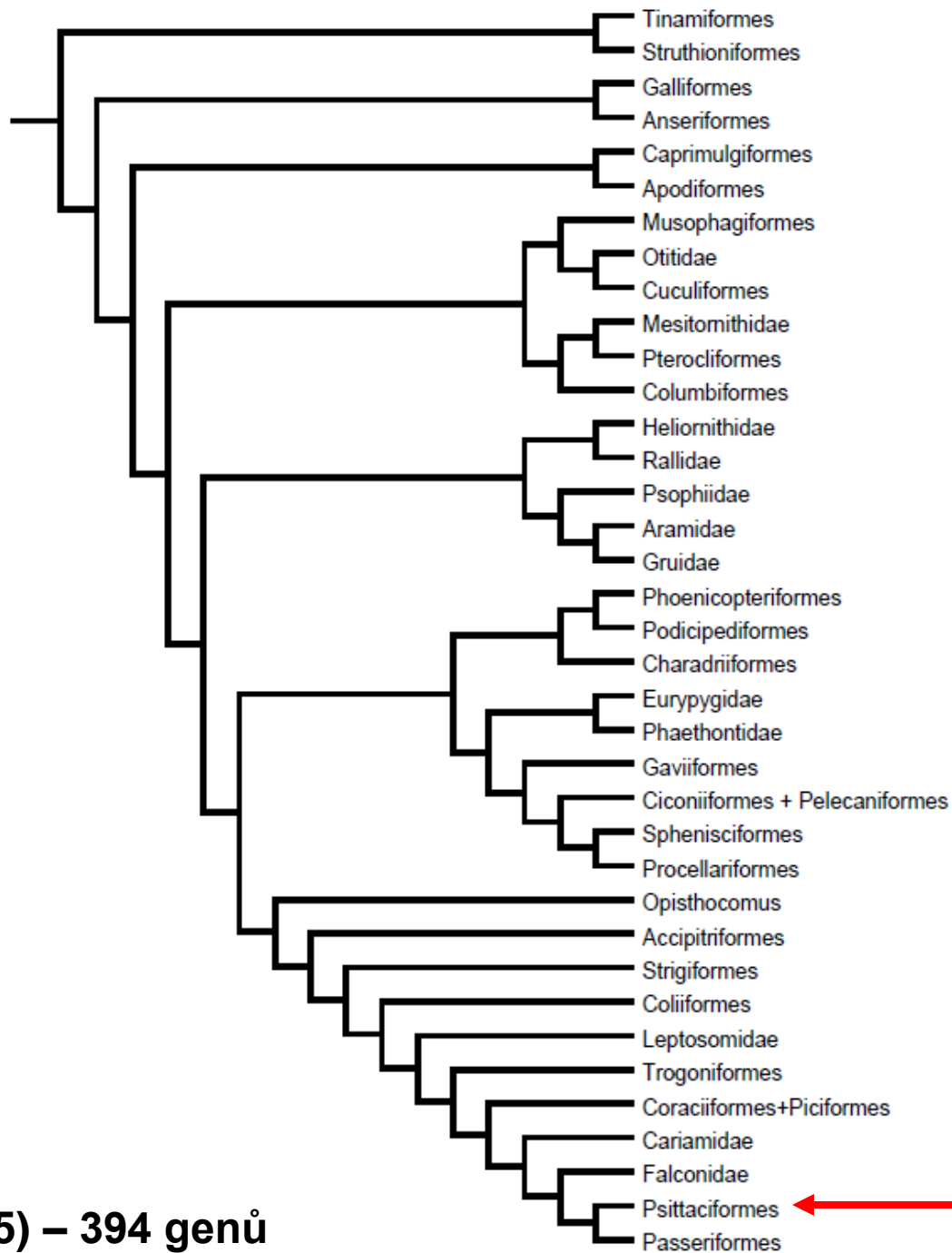
Subfamily Trochilinae: Typical Hummingbirds

(Sibley & Ahlquist 1990,
DNA hybridizace)

(Hackett et al. 2008, DNA)

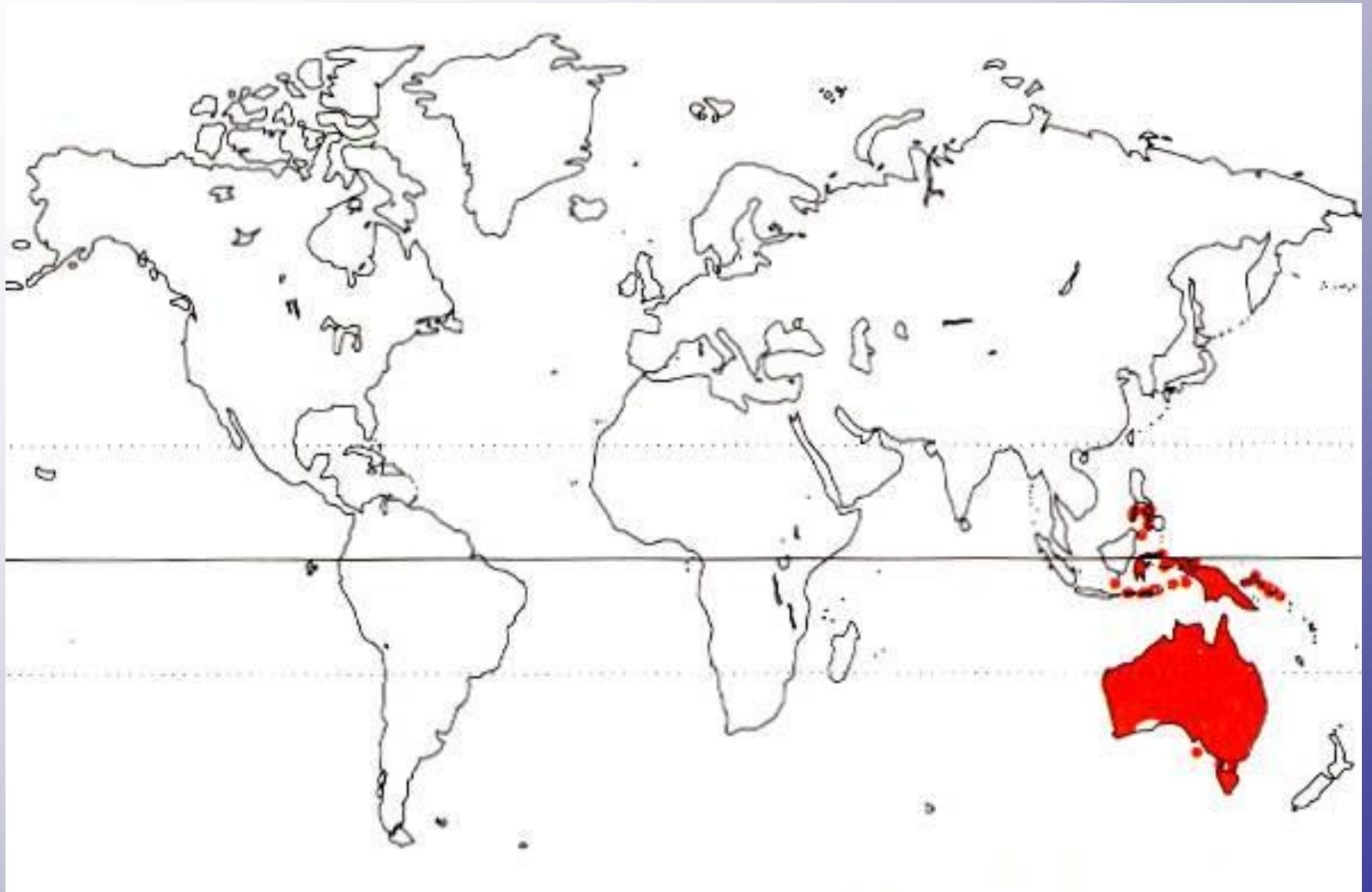
(Prum et al. 2015) – 394 genů

Cacatuidae

(6/21)

- Calyptorhynchinae
- Cacatuinae
- Nymphicinae

Cacatuidae

CACATUIDAE

CALYPTORHYNCHINAE

NYMPHICINAE

CACATUINAE

black cockatoos
6 species
(*Probosciger*,
Calyptorhynchus)

white/grey cockatoos
14 species
(*Callocephalon*,
Eolophus, *Cacatua*)

Cockatiel
1 species
(*Nymphicus*)

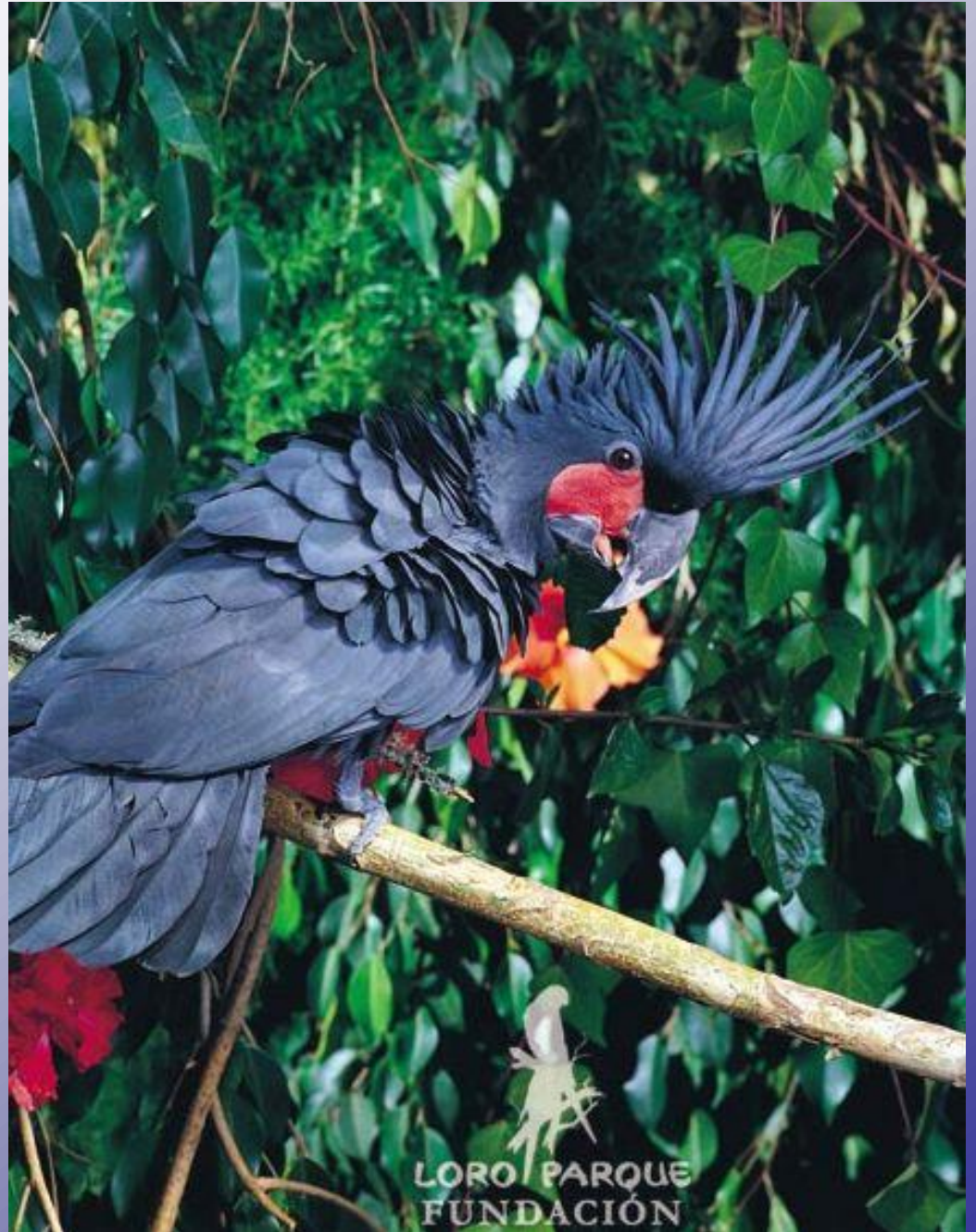
FAMILY

SUBFAMILY

Calyptorhynchinae

*Probosciger
aterrimus*

Papua - Nová Guinea

*Probosciger
aterrimus*

© Mehd Halaouate-2004

Probosciger aterrimus

**Palm
4 Weeks**

*Calyptorhynchus
lathami*

Australie

Cacatuinae

Callocephalon fimbriatum

Australie

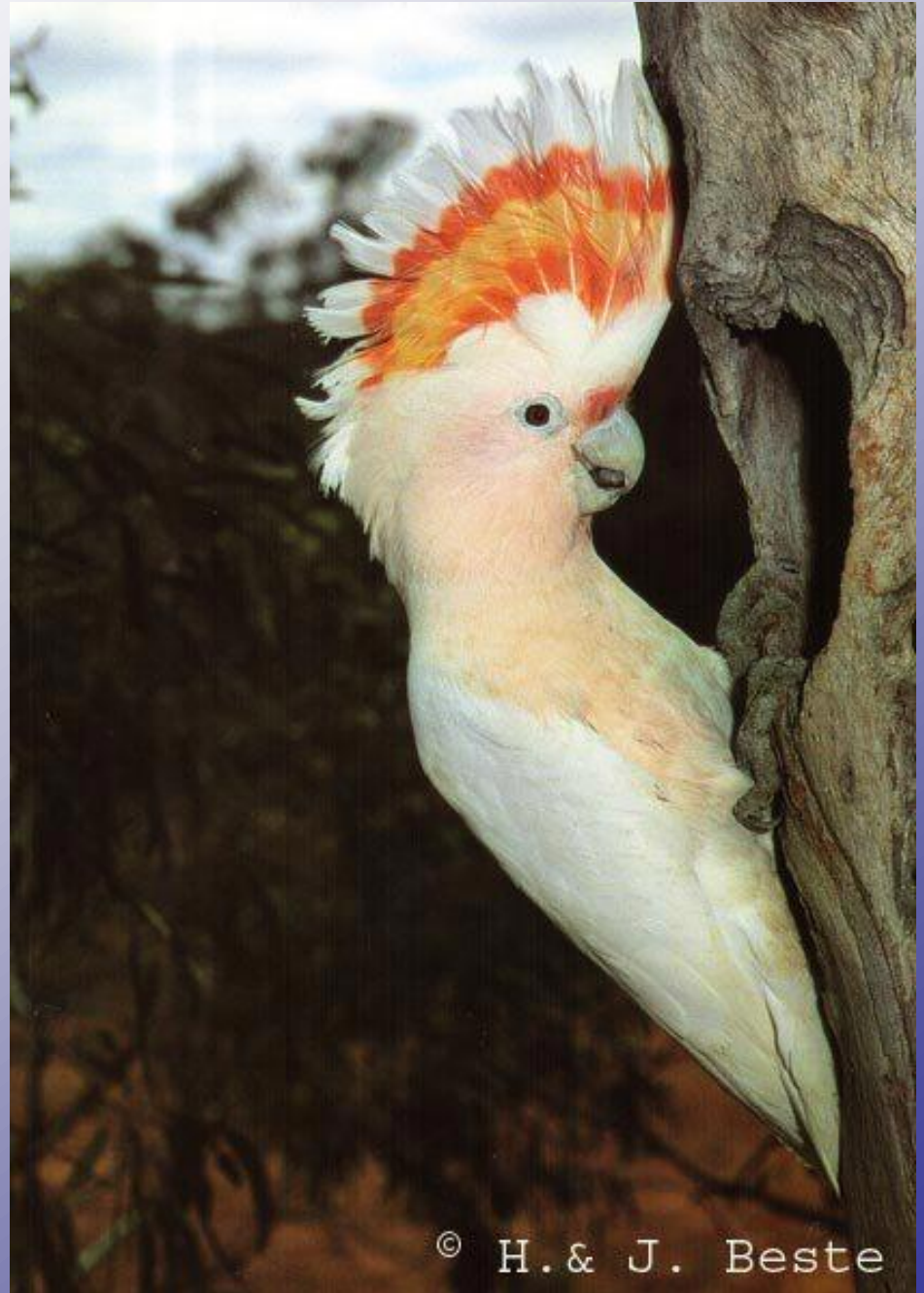
Eolophus roseicapillus

Australie

*Cacatua
leadbeateri*

Australie

© H. & J. Beste

Cacatua galerita

Papua - Austrálie

*Cacatua
moluccensis*

Moluky

Nymphicinae

Nymphicus hollandicus

© lubomir hlasck
www.hlasék.com
Nymphicus hollandicus d112

Austrálie

Nymphicus hollandicus

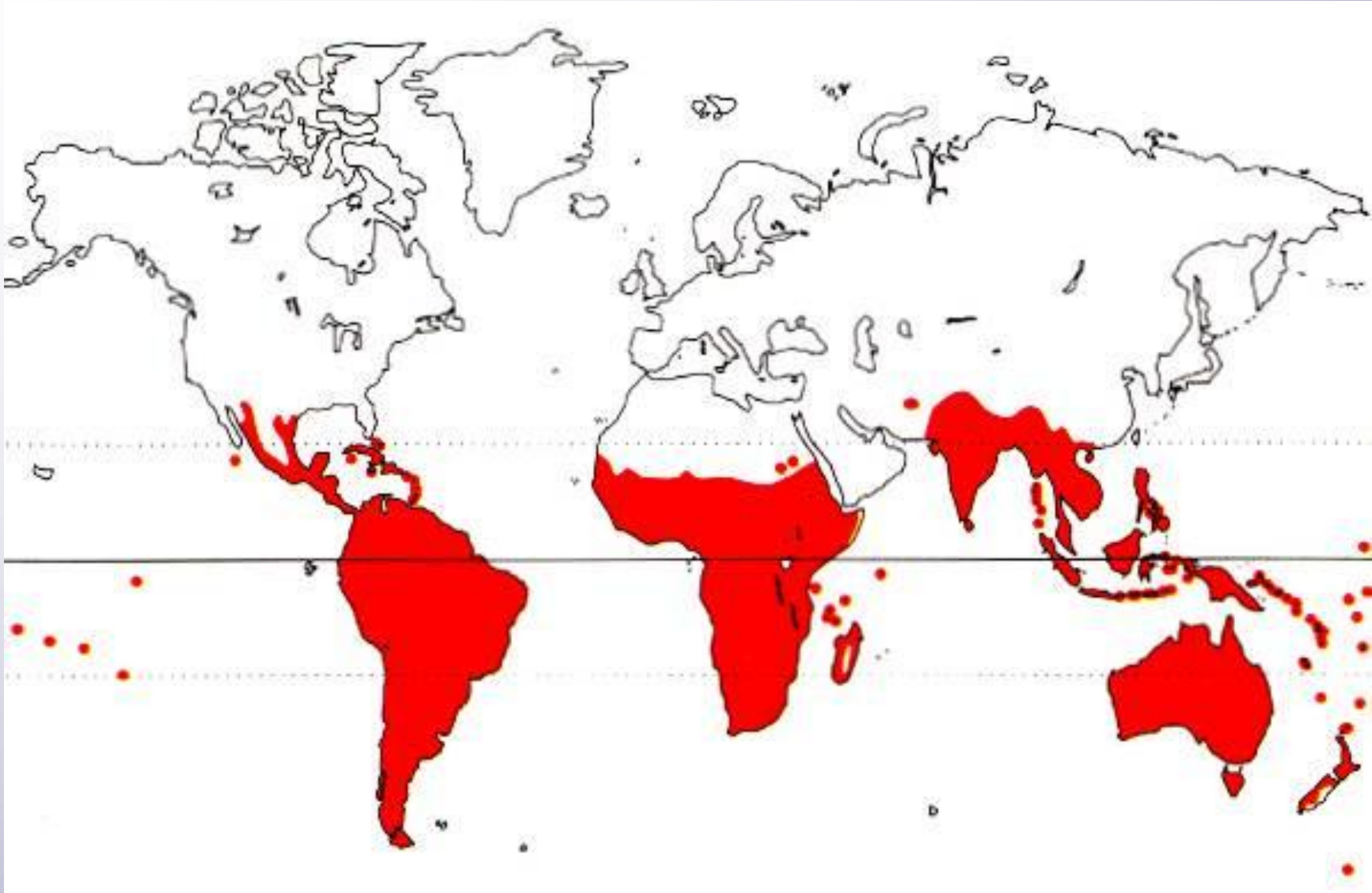

Psittacidae

(78/332)

- Loriinae – nektarivorní, nevýrazný dimorfismus
- Psittacinae – převážně granivorní, výrazný dimorfismus

Psittacidae

PSITTACIDAE

AU

LORIINAE

lories
53 species
(*Chalcopsitta*, *Eos*, *Pseudeos*,
Trichoglossus, *Psitteuteles*,
Lorius, *Phigys*, *Vini*, *Glossopsitta*,
Charmosyna, *Oreopsittacus*,
Neopsittacus)

NG

PSITTRICHADINI

Pesquet's Parrot
1 species
(*Psittrichas*)

NZ

NESTORINI

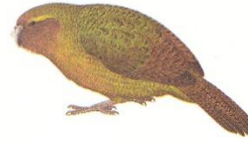

Kea and Kaka
2 species
(*Nestor*)

PSITTACINAE

NZ

STRIGOPINI

Kakapo
1 species
(*Strigops*)

NG

MICROPSITTINI

pygmy-parrots
6 species
(*Micrositta*)

CYCLOPSITTACINI

fig-parrots
6 species
(*Cyclopsitta*, *Psittaculirostris*,
Bolbopsittacus)

PLATYCERCINI

platycercine parrots
37 species
(*Prosopeia*, *Eunymphicus*,
Cyanoramphus, *Purpureicephalus*,
Barnardius, *Platycercus*,
Northiella, *Psephotus*,
Neopsephotus, *Neophema*,
Lathamus, *Melopsittacus*,
Pezoporus, *Geopsittacus*)

PSITTACULINI

psittaculine parrots
66 species
(*Psittinus*, *Psittacella*, *Geoffroyus*,
Prioniturus, *Tanygnathus*,
Eclectus, *Alisterus*,
Aprosmictus, *Polytelis*, *Psittacula*,
Loriculus, *Agapornis*)

PSITTACINI

Afrotropical parrots
12 species
(*Coracopsis*, *Psittacus*,
Poicephalus)

ARINI

Neotropical parrots
148 species
(*Anodorhynchus*, *Cyanopsitta*, *Ara*,
Orthopsittaca, *Propyrrhura*,
Diopsittaca, *Rhynchopsitta*, *Ognorhynchus*,
Guarouba, *Aratinga*, *Nandayus*,
Leptosittaca, *Cyanoliseus*, *Pyrrhura*,
Enicognathus, *Myiopsitta*, *Psilopsiagon*,
Bolborhynchus, *Forpus*, *Brotogeris*,
Nannopsittaca, *Touit*, *Pionites*,
Pionopsitta, *Hapalopsittaca*, *Graydidascalus*,
Pionus, *Amazona*, *Derophtus*, *Triclaria*)

AU

AU

**AF,
Asie**

AF

JA

FAMILY

SUBFAMILY

TRIBE

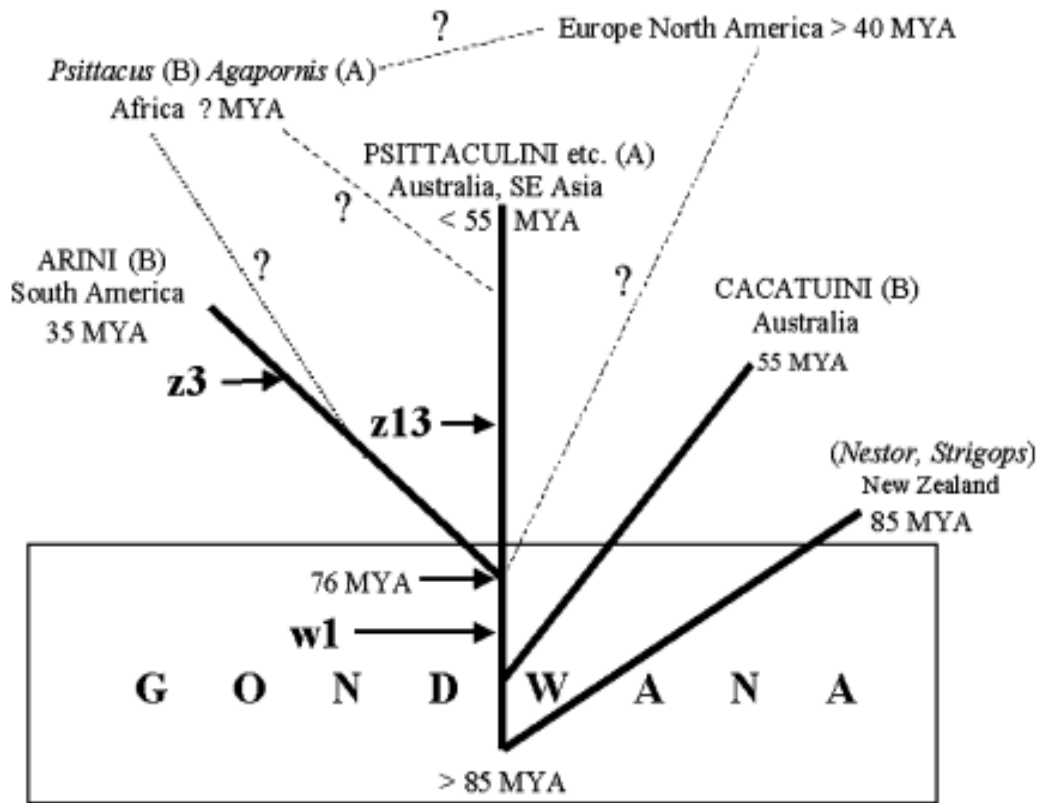

Fig. 7. Hypothetical dispersal routes of the Psittaciformes from Gondwana. The indels in the W- and Z-chromosomal spindlin introns are indicated as are the presumed historical times when and the lineages in which these genomic events occurred. Z3 and Z13 indicate indels in the Z-chromosomal sequence (Table 2), W1 indicates the occurrence of the replacement of the polypyrimidine containing segment by the TTATA microsatellite.

(Kloet & Kloet 2005, DNA)

Loriinae

Eos squamata

Moluky - Papua

*Trichoglossus
euteles*

o. Timor

© 2004 Nev Kemp

Lorius lory

Papua - Nová Guinea

Glossopsitta porphyrocephala

Austrálie

Dobře vyvinutý čich, noční aktivita

Charmosyna rubronotata

Papua - Nová Guinea

dimorfismus

Oreopsittacus arfaki

Papua – Nová Guinea

dimorfismus

Psittacinae

- Psittrichadini – Papua – Nová Guinea
- Nestorini – Nový Zéland
- Strigopini – Nový Zéland
- Micropsittini – Papua a okolí
- Cyclopsittacini - Australasie
- Platycercini - Australasie
- Psittaculini – centrum v Asii
- Psittacini - Afrika
- Arini – J. Amerika

Tribus: Psittrichadini

Psittrichias fulgidus

Papua – Nová Guinea

Fíky

Tribus: Nestorini

Nestor meridionalis

Nový Zéland

Nestor notabilis

Nový Zéland

Polyandrie

*Nestor
notabilis*

V zimě žere i mršiny

Nestor notabilis

Video: www.arkive.org

Tribus: Strigopini

Strigops habroptilus

Nový Zéland

Nafukovací vole, hnízdí v norách, leky

Video: www.arkive.org

Tribus: Micropsittini

Micropsitta geelvinkiana

o. Numfor

Termitiště, školky

Tribus: Cyclopsittacini

(obrácený dimorfismus ve velikosti)

Cyclopsitta diophthalma

© Tomasz Doron

Australasie

Fíky

Psittaculirostris edwardsii

Papua – Nová Guinea

Tribus: Platycercini

(Sběrná skupina, často skupiny s hierarchií)

Cyanoramphus auriceps

Nový Zéland

Platycercus eximius

Eastern Rosella

Stanthorpe, Qld

© Tom Tarrant 2002

Australie

Platycercus adscitus

Australie

Psephotus varius

Mulga Parrot *Psephotus haematonotus*
©Paul Hackrt t2002

Australie

Neophema chrysostoma

Australie

*Pezoporus
wallicus*

Austrálie

Hnízdí na zemi

Tribus: Psittaculini

(často koloniální)

Psittacula krameri

Afrika - Indie

Tanygnathus lucionensis

Filipíny

Noční aktivita

Eclectus roratus

Malajsie

Agapornis roseicollis

J Afrika

RSD, hnízdí v termištích

Tribus: Psittacini

Coracopsis nigra

Madagaskar

Noční aktivita

Poicephalus senegalus

Afrika

*Psittacus
erithacus*

Afrika

Tribus: Arini

(Často nemají kostrční žlázu, místo toho drobivý prach)

*Andorhynchus
hyacinthinus*

J. Amerika

Ara arauna

J. Amerika

*Guarouba
guarouba*

J. Amerika

*Aratinga
auricapilla*

J. Amerika

Cyanoliseus patagonus

J. Amerika

Hnízdí v norách

Forpus coelestis

Equadorinaranen (*Forpus coelestis*)

Suomen papukaijayhdistys ry.

Photo© Keijo Karvonen 2003

Peru

Brotogeris jugularis

Stř. a J. Amerika

Nektarivorní

Amazona ochrocephala

J. Amerika

Cuculiformes

Společné znaky řádu

- Desmognátní patro
- Zygodaktilní noha
- Nares imperviae
- Eutaxie

Některé odlišné znaky v rámci řádu

čeleď	paosten	turacin	noha	kostrční žláza
Musophagidae	+	+	semi-zyg.	opeřená
Cuculidae	-	-	zyg.	holá

Division 6

Order Psittaciformes; Psittacidae, Parrots

Division 7

Order Cuculiformes; Musophagidae, Turacos
Cuculidae, Cuckoos

Division 8

Order Caprimulgiformes

Suborder Podargi; Aegithelidae, Owlet-frogmouths
Podargidae, Frogmouths

Suborder Caprimulgi

Infraorder Steatornithes; Steatornithidae, Oilbird

Infraorder Caprimulges; Nyctibiidae, Potoos

Caprimulgidae, Nightjars

Order Apodiformes

Suborder Trochili, Trochilidae, Hummingbirds

Suborder Apodi, Hemiprocnidae, Crested Swifts

Apodidae, Typical Swifts

(Cracraft 1981, morfologie)

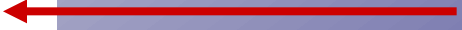
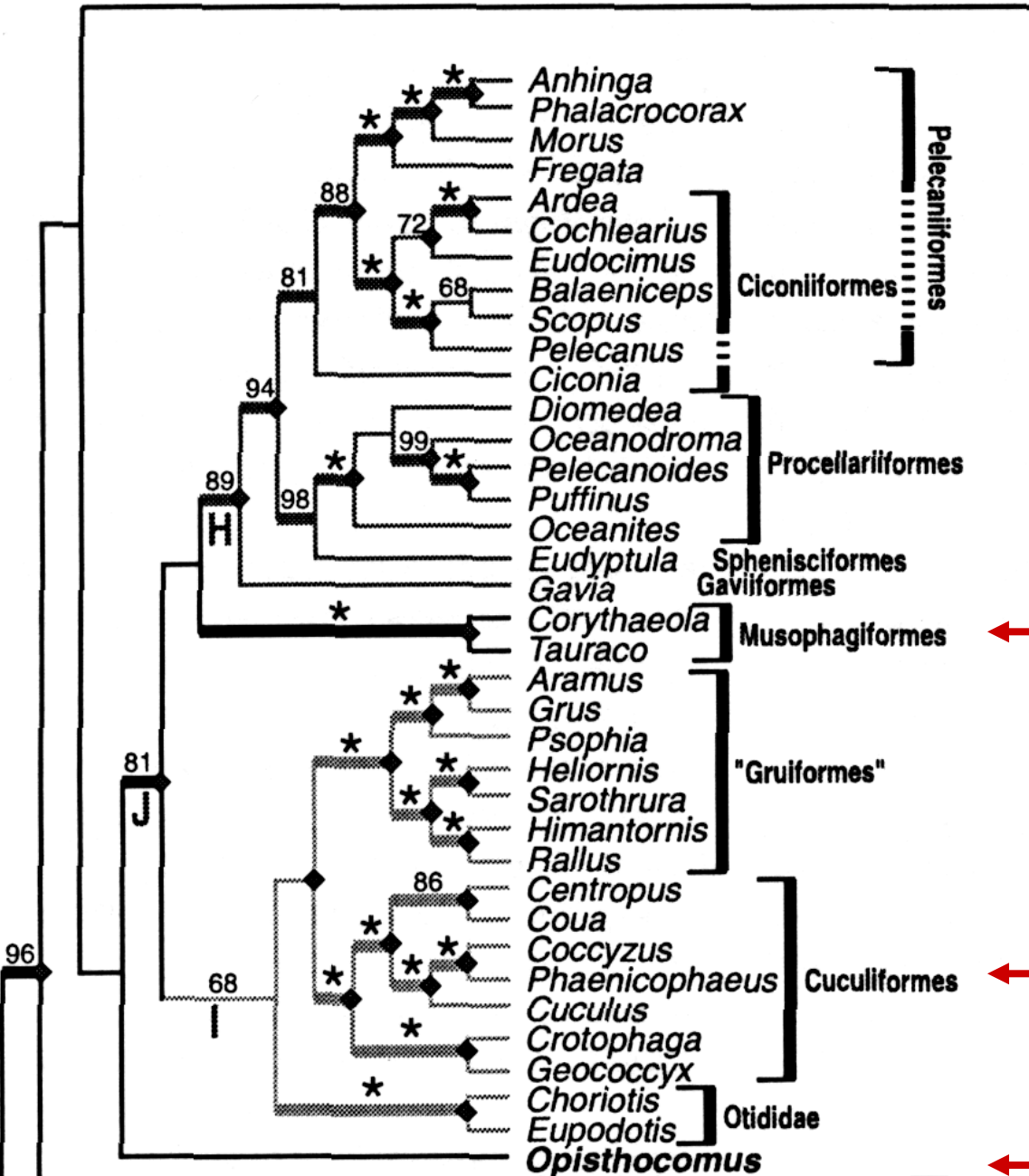
Parvclass Passerae
  Superorder Cuculimorphae
    Order CUCULIFORMES
      Infraorder Cuculides
        Parvorder Cuculida
          Superfamily Cuculoidea
            Family Cuculidae: Old World Cuckoos
          Superfamily Centropodoidea
            Family Centropodidae: Coucals
        Parvorder Coccyzida
          Family Coccyzidae: American Cuckoos
      Infraorder Crotophagides
        Parvorder Opisthocomida
          Family Opisthocomidae: Hoatzin ←
        Parvorder Crotophagida
          Family Crotophagidae
            Tribe Crotophagini: Anis
            Tribe Guirini: Guira Cuckoo
        Parvorder Neomorphida
          Family Neomorphidae: Roadrunners, Ground Cuckoos

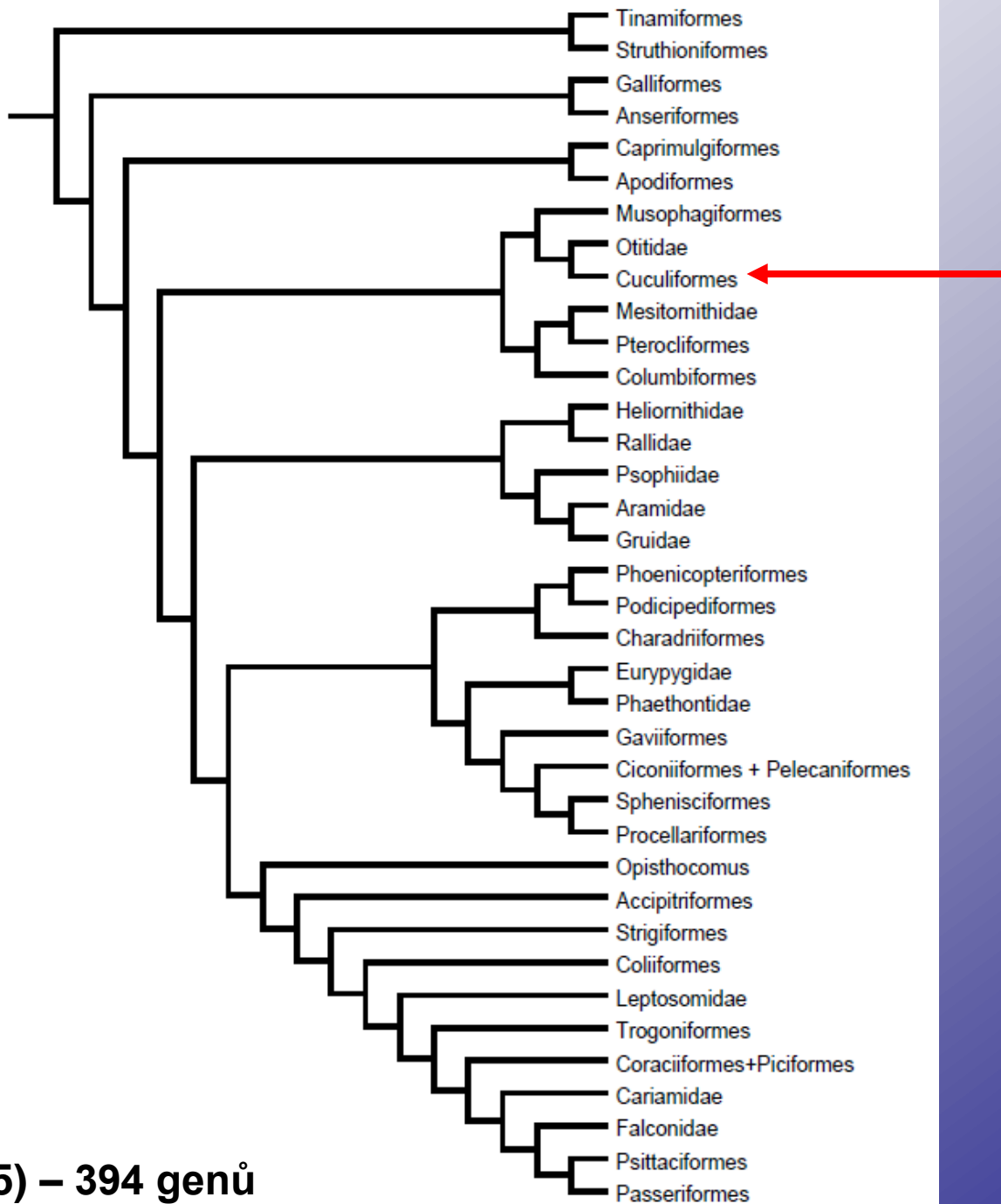
Superorder Strigimorphae
  Order MUSOPHAGIFORMES
    Family Musophagidae ←
      Subfamily Musophaginae: Turacos
      Subfamily Criniferinae: Plantain-eaters, Go-away-birds

(Sibley & Ahlquist 1990, DNA hybridizace)

(Hackett et al. 2008, DNA)

(Prum et al. 2015) – 394 genů

Musophagidae

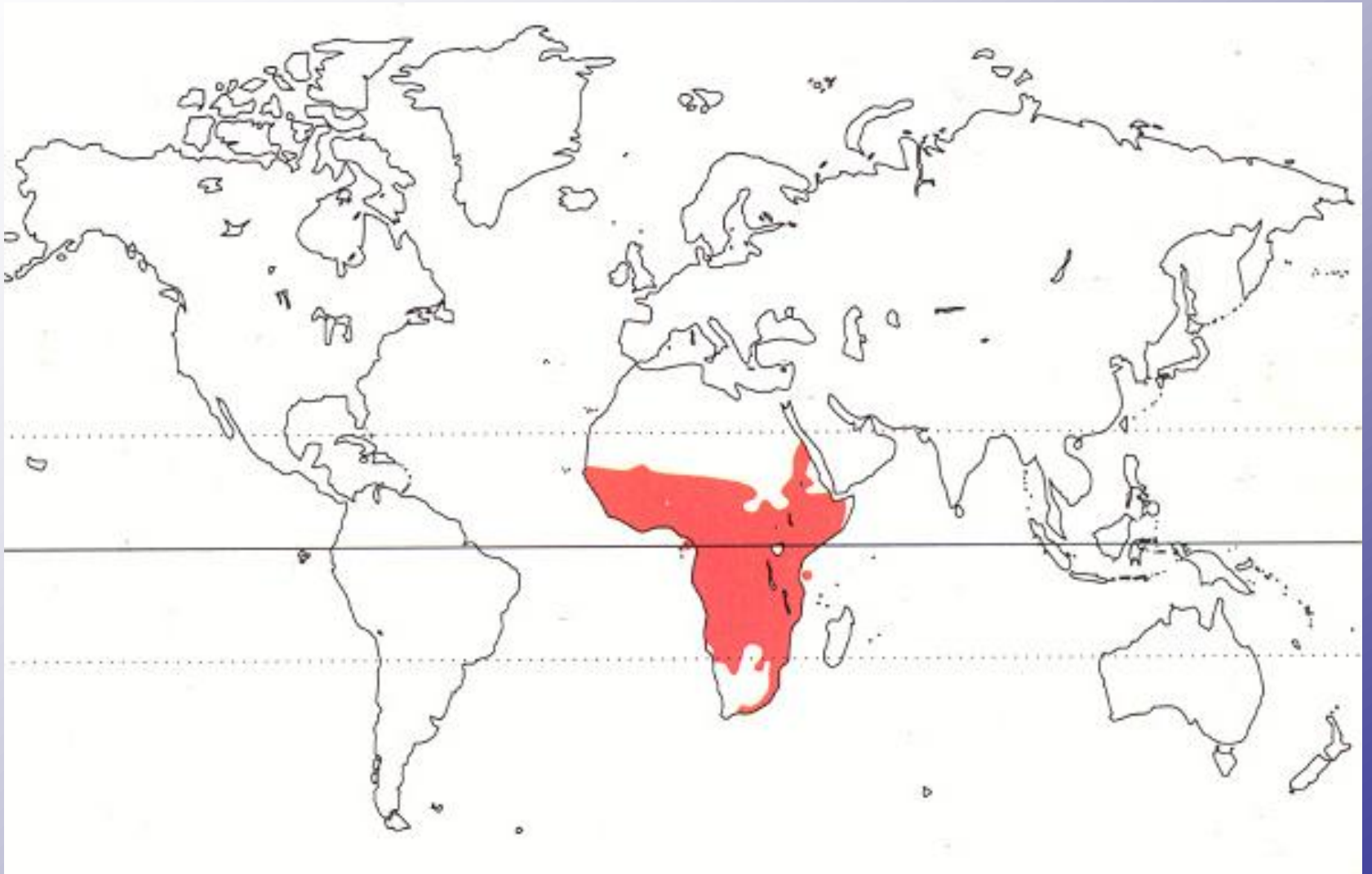
(6/23)

Opeřená a nidikolní mláďata s volnými drápkami v křídlech

- Corythaeolinae – turakoverdin v křídle, barevní, monogamní, 2 vejce
- Musophaginae – turakoverdin není v křídle, barevní, monogamní, 2 vejce
- Criniferinae – turakoverdin není v křídle, šedí, „helpers“, 3 vejce

Musophagidae

MUSOPHAGIDAE

CORYTHAEOLINAE

CRINIFERINAE

MUSOPHAGINAE

Great Blue Turaco
1 species
(*Corythaeola*)

go-away-birds
and
plantain-eaters
5 species
(*Corythaixoides*,
Crinifer)

Corythaeolinae

*Corythaeola
cristata*

Afrika

Corythaeola cristata

Musophaginae

*Tauraco
persa*

Afrika

© - lubomir hlasek
www.hlasek.com
Tauraco persa 11319

Tauraco bannermani

www.larsfoto.se

Afrika

Tauraco ruspolii

ARKive
www.arkive.org

© Fran Trabalon

Afrika

Musophaga violacea

Copyright K Oakhill

Afrika

Criniferinae

Corythaixoides leucogaster

Afrika

Crinifer piscator

Afrika

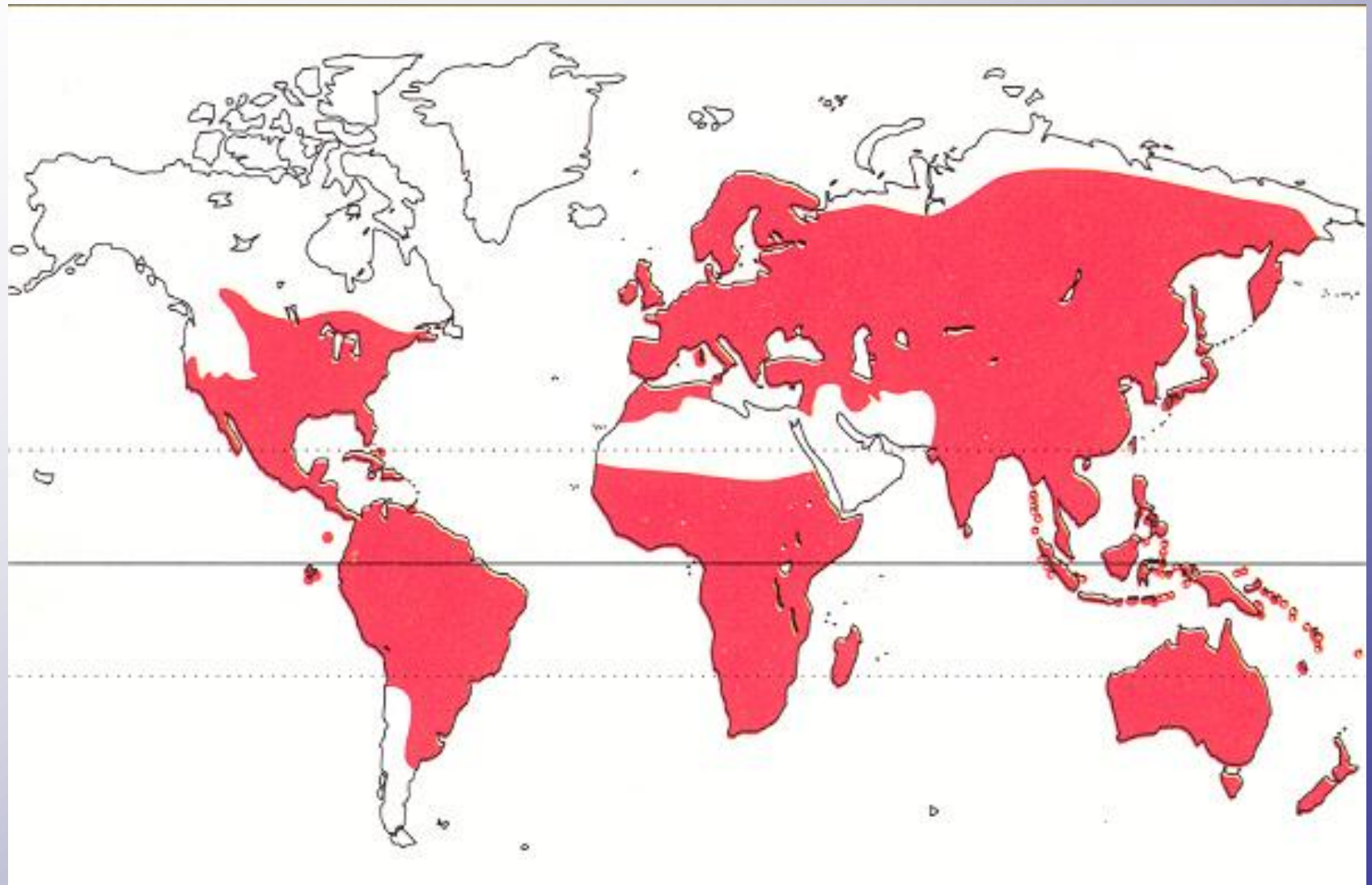
Cuculidae

(28/136)

- Cuculinae – Starý svět, par.
- Phaenicophaeinae – Starý svět, nepar.
- Centropodinae – Starý svět, nepar. s polyandrií
- Coccyzinae – Nový svět, nepar.
- Crotophaginae – Nový svět, nepar. s kooperativním hnízděním, RSD
- Neomorphinae – Nový svět, par.

Cuculidae

CUCULIDAE

St. S

St. S

N S

N S

CUCULINAE

Old World parasitic cuckoos
50 species
(*Clamator, Pachycoccyx, Cuculus, Cercococcyx, Cacomantis, Chrysococcyx, Rhamphomantis, Surniculus, Caliechthrus, Microdynamis, Eudynamis, Scythrops*)

CENTROPODINAE

coucals
28 species
(*Centropus*)

COCCYZINAE

American cuckoos
18 species
(*Coccyzus, Saurothera, Hyetornis, Piaya*)

NEOMORPHINAE

New World ground-cuckoos
10 species
(*Tapera, Dromococcyx, Morococcyx, Geococcyx, Neomorphus*)

PHAENICOPHAEINAE

PHAENICOPHAEINI

St. S

malkohas
16 species
(*Ceuthmochares, Phaenicophaeus, Carpococcyx*)

COUINI

MG

couas
10 species
(*Coua*)

CROTOPHAGINAE

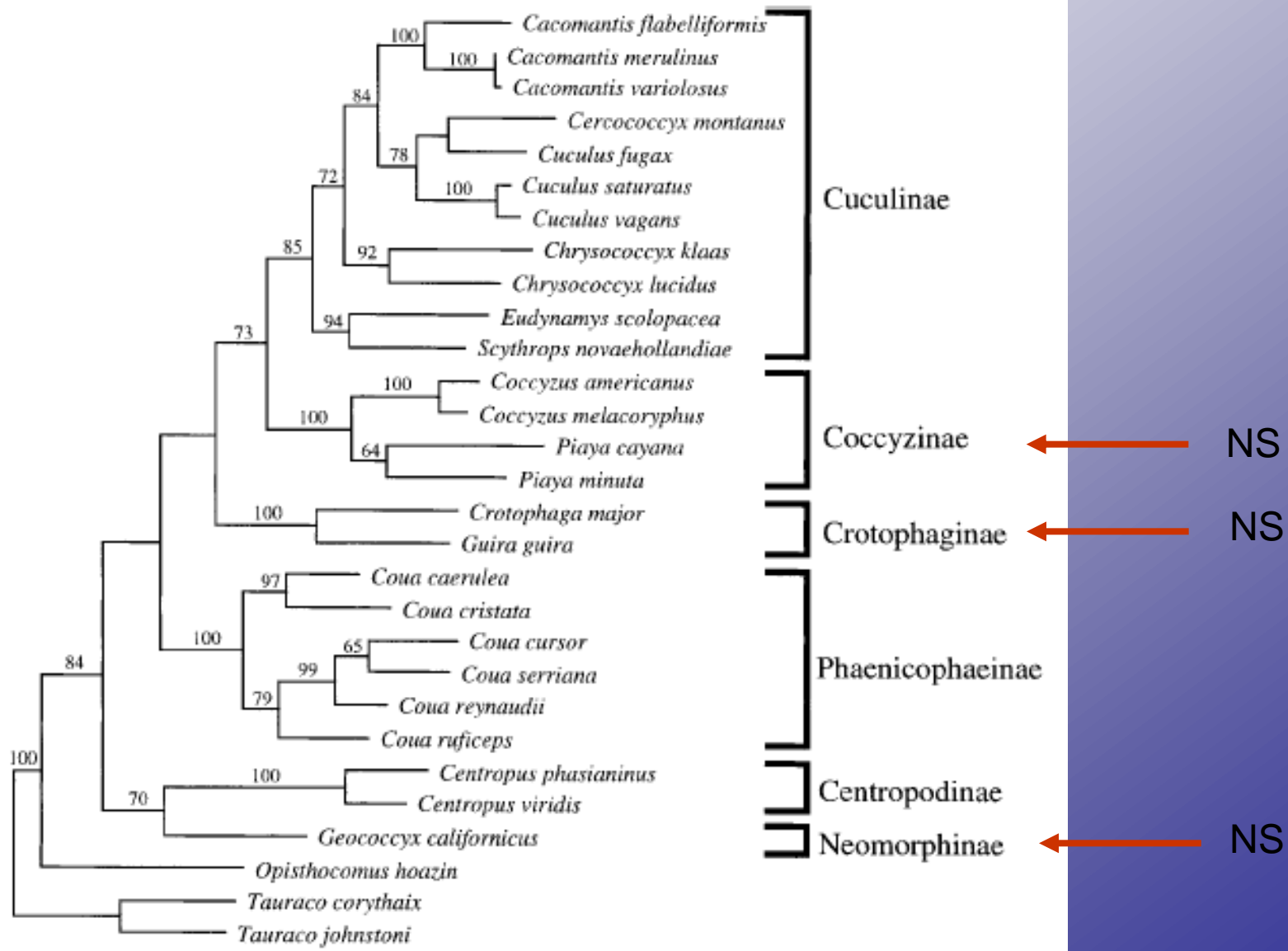
NT

anis
4 species
(*Crotophaga, Guira*)

FAMILY

SUBFAMILY

TRIBE

(Johnson et al. 2000, DNA)

Cuculinae

Cuculus canorus

Eurasie

Cuculus canorus

© - josef hlasek
www.hlasek.com
Cuculus canorus 8788
(Oenanthe oenanthe)

Cuculus canorus

Cuculus canorus

Cuculus canorus

Cuculus solitarius

Afrika

Cacomantis merulinus

Indie - Malajsie

Clamator jacobinus

Afrika - Indie

Clamator glandarius

Afrika, Evropa

Chrysococcyx klaas

Afrika

Scythrops novaehollandiae

Australasie

Phaenicophaeinae

- Phaenicophaeini – Asie
- Couini - Madagaskar

Phaenicophaeini

Carpococcyx renauldi

Vietnam

Phaenicophaeus javanicus

Malajsie

Phaenicophaeus sumatranus

Malajsie

Couini

Coua cristata

Madagascar

Centropodinae

Centropus senegalensis

Afrika

Centropus sinensis

Allister Benn 2003

Indie - Malajsie

Centropus grillii

Afrika – polyandrie (redukce jednoho testes)

Coccyzinae

Saurothera merlini

Bahamy

Piaya cayana

Stř. a J. Amerika

Coccyzus americanus

S. Amerika

Crotophaginae

Crotophaga ani

© P. Dubois - 18 juillet 2002
Crotophaga ani
Awala-Yalimapo (Guyane) - Digue

J. Amerika

Crotophaga ani

Guira guira

J. Amerika

Neomorphinae

*Dromococcyx
phasianellus*

Hnízdní parazitismus

Stř. a J. Amerika

Geococcyx californianus

S. Amerika

Geococcyx californianus

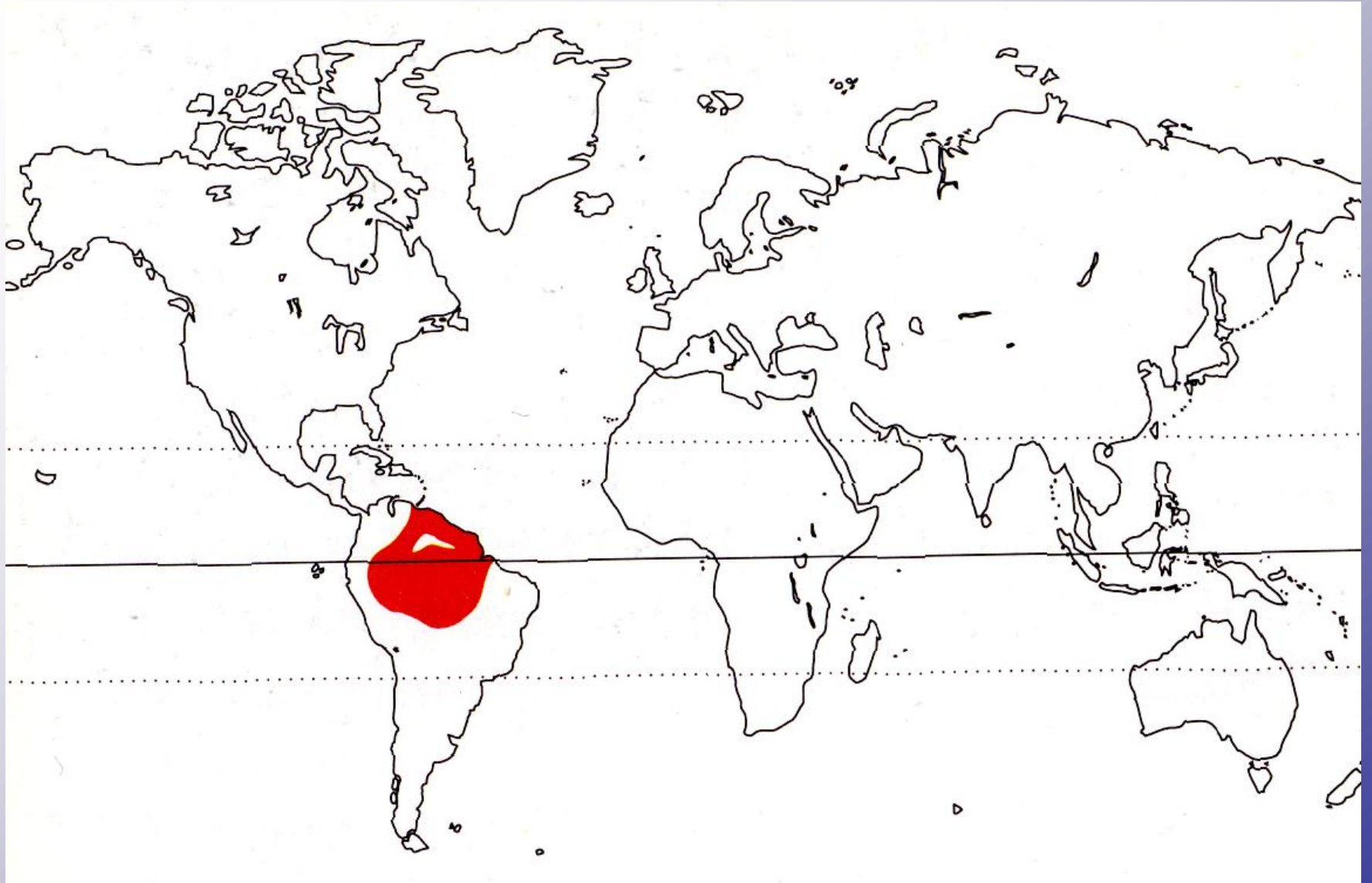

Opisthocomiformes

Opisthocomidae

(1/1)

Unikátní znaky řádu

- Prsty křídla - u mláďat s dráčky
- Svalnaté vole s mikrobiálním trávením
- Sternum - s hlubokým zářezem na přední straně
- Spina externa sterni - kloubně spojena s furculou
- Fermentace ve voleti (baktérie)

Řazen mezi:

- Tinamidae
- Ratitae
- Galliformes
- Cuculiformes
- Columbidae
- Pteroclididae
- Rallidae
- Otididae
- Coliidae

Division 4

Order Anseriformes; Anhimidae, screamers

Anatidae, Ducks, Geese, Swans

Order Galliformes

Suborder Opisthocomi; Opisthocomidae, Hoatzin

Suborder Galli

Infraorder Megapodi; Megapodiidae, Megapodes

Infraorder Phasiani

Superfam. Cracoidea; Cracidae, Guans, etc.

Superfam. Phasianioidea; Numididae, Guineafowl

Phasianidae, Pheasants, Quail, etc.

(Cracraft 1981, morfologie)

Parvclass Passerae

Superorder Cuculimorphae

Order CUCULIFORMES

Infraorder Cuculides

Parvorder Cuculida

Superfamily Cuculoidea

Family Cuculidae: Old World Cuckoos

Superfamily Centropodoidea

Family Centropodidae: Coucals

Parvorder Coccyzida

Family Coccyzidae: American Cuckoos

Infraorder Crotophagides

Parvorder Opisthocomida

Family Opisthocomidae: Hoatzin

Parvorder Crotophagida

Family Crotophagidae

Tribe Crotophagini: Anis

Tribe Guirini: Guira Cuckoo

Parvorder Neomorphida

Family Neomorphidae: Roadrunners, Ground Cuckoos

(Sibley & Ahlquist 1990, DNA hybridizace)

Znaky rozdílné od kukaček

- Schizognátní patro
- Anizodaktylní noha
- Opeřená mazová žláza
- Paosten

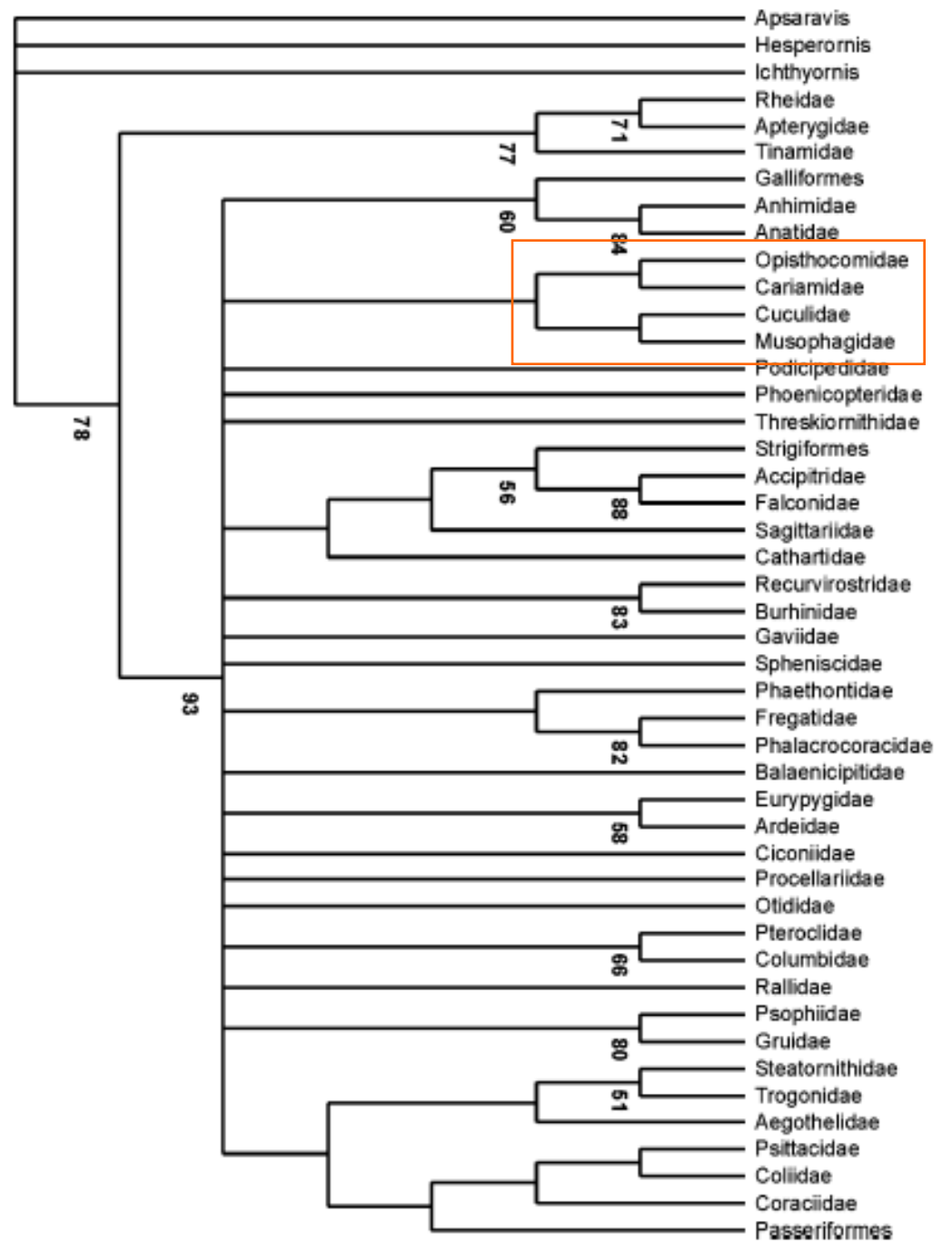
Znaky shodné s kukačkami

- Nares imperviae
- Eutaxie
- 10RL
- Prachové peří pouze na apterylách
- Dvě karotidy
- Slepá střeva vyvinuta

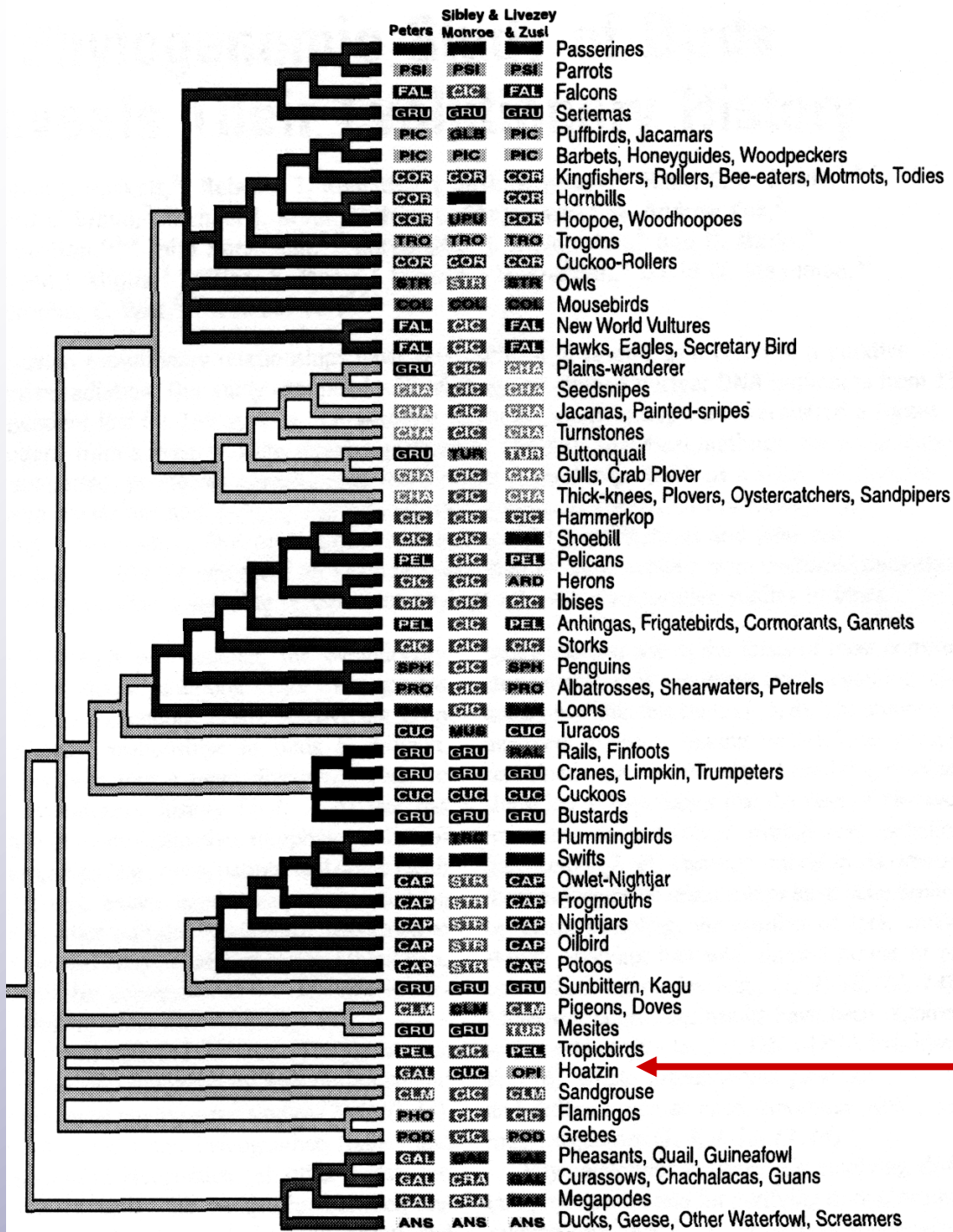
Guira guira (Cuculiformes)

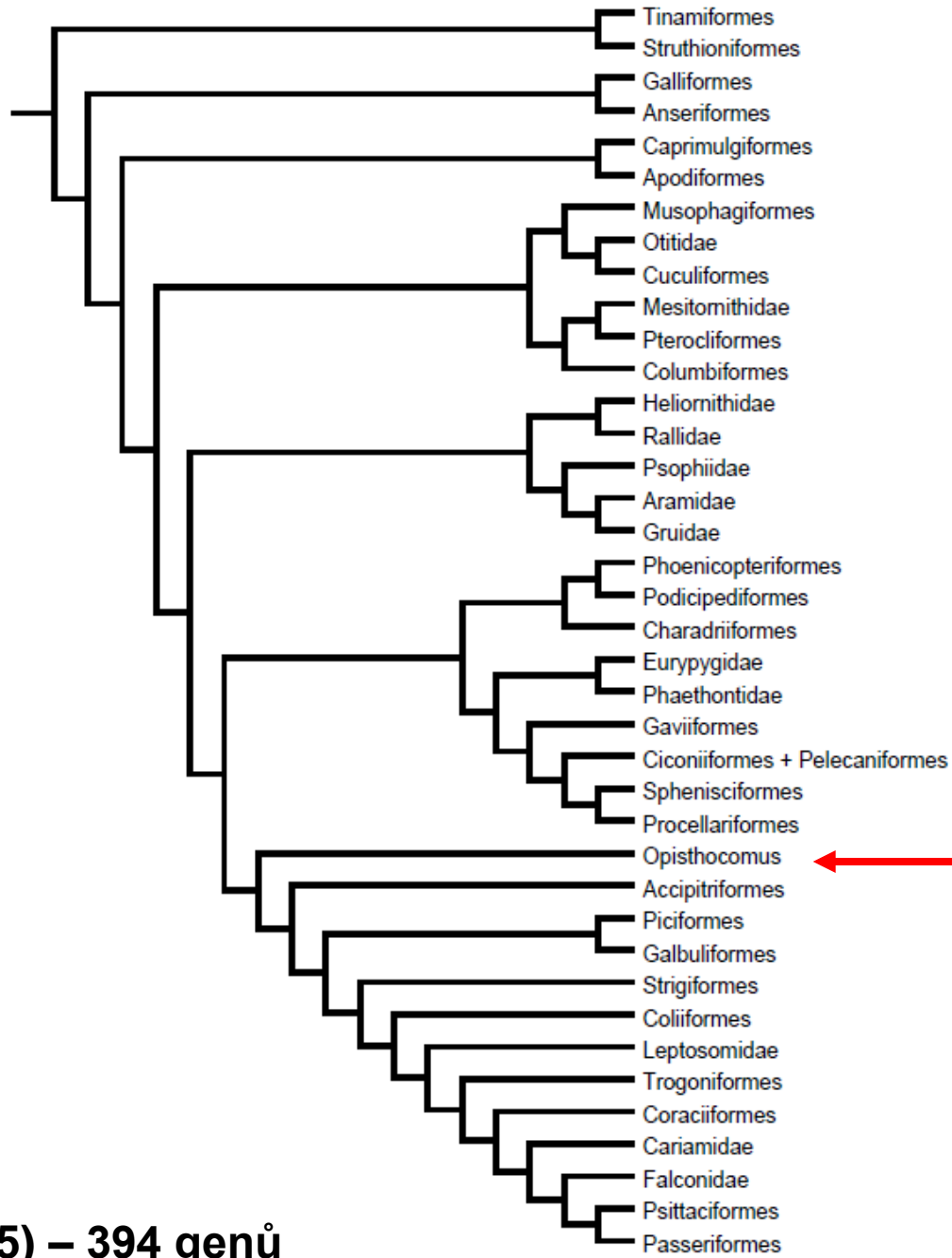

(Mayr & Clarke 2003, morfologie)

(Hackett et al. 2008,
5 jaderných genů)

?

(Prum et al. 2015) – 394 genů

Opisthocomus hoatzin

J. Amerika

Video: https://www.youtube.com/watch?v=87_shPJxdns